

كەركوك... بۆنى مردووى لىدى

كەركوك ئەو شارەى نىكەى(۱۰۰۰,۰۰۰) يەك مىليۇن نفوسى دەپت، سەيرە ناوئەندەكانى رۆشنىرى و راگەياندىن و سەندىكا و رىكخراوھكان و تەنانەت حىزبەكانىش پىئوھ، نەيانتوانىوھ جوولەيەكى رۆشنىرى بخەنە شارەكەوھ، خەلكى شارى كەركوكىش نايانەوئى فېرىن نايانەوئى بىرىنەوھ نايانەوئى بزانتن پاش روخانى بەعس چى روودەدات.

ئەوھ ماوھى(۱۵) رۇژ زىاتەرە، رىكخراوى گەشەپىدانى مەدەنىەت(CDO) سەرقالى پروژەى زنجىرە كۆرپكى فېكرىيە لەشارى كەركوك و دەوروپەرى لەبوارەكانى(توندىوتىژى لەكۆمەلگادا - كۆمەلى مەدەنى - دىموكراسى - مافى مرۇف - پىكەوھىيانى ئاشتىانە - بەشدارى خەلك)، بۇ بەزىكردنەوھى ئاستى ھۆشيارى ھاولاتىيانى كەركوك كەچى زۆر بەكەمى خەلك ئامادەى كۆرەكان دەپت، وھكو ئەوھى ئەم شارە تەنھا بۇ مردووان بىت تەنھا كارى تىرۇرىستى تىايدا بەباشى دەروات و ھەموو ھەولەكانى دىكەى ئىفلىچ كىدوھ.

دەپرسىم: "ئايە ئەو رىكخراوانەى بانگەشەى خزمەتى كۆمەلگەى مەدەنى و سىستىمى دىموكراسى و پروژەى ئازادى دەكەن، چىان پىئوھ و نايانەوئى كەس بىزانىت لاوان بۆچى بوونى خۇيان ناسەلمىنن و نايەنە مەيدان".

بەپراستى ھەموو شەقام و كۆلانەكانى ئەم شارە بۆنى مەرگى لىدى ھەموو ئەو كۆرپانەى كەبەستىران ژمارەيان تانىستا(۱۵) كۆرپە خامۆشى و ناامادەيىكە پىئوھ دىاربوو، ھەر لەشارى مردووان دەچوو. ئەو رىكخراوھ پروژەى(۱۴۵) كۆرپى ھەيە لەسنورى كەركوك ھەر بۆيە پىئويستە ھاولاتىيانى شارى كەركوك بەشدارى تەواو بىكەن.

- لەلاپەرە(۴)ى ژمارە(۲۳)ى رۆژنامەى(كەركوكى ئەمرو) رۇژى ۱/۶/۲۰۰۴
بلاو بووھتەوھ

بەلكو ھەرگرتنەوھى خاكى كوردانە لەچنگى دىئوھزەمەى سەدەكان و لەشكرى ئەمارەتەكانى خوئىن.

دەكرى لە ھەنگاوى يەكەمدا خۆمان رىكبخەينەوھ لەسەر بنەماى بزوتنەوھىكە نەتەوھىي كوردى، بەلام بەو مانايە نا كە بزوتنەوھىكە ناسىئونالىزمى دروست بىت. نەخىر كورد كە بەدرىژايى مېژوو لەژىر دەستەبيدا بوو، بەرز راگرتنى دروشم و ھىماكانى نەتەوھىيمان ناچىتەوھ چوار چىئوھى شوقىنىتەوھ.

ئەم كارەش دەبى روخسەتى لاي سەر كىردەكان بدىت، ئەگەرنا گەرەترىن پروژە ھەبىت بۇ خزمەتى كىشەى كوردى. سەر ناگرى گەر يەككە لە دوو حىزبە دەسەلاتدارەكە بوون بەلەمپەر لەبەردەمىدا. گەرەترىن لەمپەر رىگرىش لەبەردەم ئاوا پروژەيەكدا دوو پارچەيى و دوو ئىدارەيى ئەم باشوورى كوردستانە لەئىستادا.

لە ژمارە(۲۸)ى ھەفتەنامەى(كەركوكى ئەمرو)دا بلاو بووھتەوھ

پرۆژهیه ک بو مه رگی لاوان

لاوان له هه موو کۆمه لگا کانی جیهاندا به شداری به رچاویان هه یه له هه موو گۆرانه کان و له هه موو بزوتنه وه کانی شۆرش و به رگری وه ستانه وه و پێشکه وتن و .. هتد.

هه ر بۆیه ده بیته وه کو بناغه ی هیزی سیاسی و زانستی و فره هنگی به بایه خه وه لییان بروانین، چونکه راستیه کی حاشا هه لئه گره که لاوان جگه له وه ی داینه مۆی به گر خستنه وه ی توانا کانی هزرو بونیا تانانه وه ی ولاتن، له هه مان کاتدا ئاینده ش له سه ر دهستی ئه وانه وه نه خشه ی ده کیشریته. به لام له عیرا قدا به گشتی و له کوردستاندا به تایبه تی ئه و ئه رکانه ی که به لاوان ده سه پێدریته، تیکرا پرۆژه ی مه رگی چاوه پوانکراوی لاوانه، ئه مه ش له وانه یه درکی پێنه کرابیته، ئه گه ر نا چ حکومه تیک مه به ستی نیشتمان بپو کینیه ته وه هه ر بۆ نمونه :- باشترین چانسی لاو له عیرا قدا بۆ دامه زراندن و باشبوونی نه وعی ئابوریان، به شه کانی سه ربازی و پۆلیسی و ئاسایشی و پاسه وانی تایبه ته، ئه مه ش له ولاتیکی نا هۆشیاری وه کو عیرا قی زۆنگاری تیروردا، ئه وه مان دینیه ته وه به رچا و که لاوه کان بۆ باشبوونی ژانیان ناچن، به لکو به ره و مه رگ ده چن، له وانه یه خۆشیان هه ستیان پێنه کرد بیته، خۆ ئه گه ر له ورده کاری وه رگرتن و دامه زران دنیان قول بینه وه ده بینین ئه م پرۆژه ترسنا که پێویستی به واسیته و دۆستایه تی و شتی دیکه ش هه یه، که به ره و ئا قاریکی تاریک ده برین به رامبه ر به مه ش له شوینه گرنه کانی وه کو ده زگا کانی هۆشیاری و رۆشن بیری و راگه یاندا قه له و و پیره کان به ده ست له سه ر سنغه وه پێشوازیان لیده کریته به خۆیان و رۆشن بیرییه تۆز لینیشتن وه کانیانه وه. له وانه یه لی ره دا که سانیک هه بن بلین لاوان خۆیان هیچیان پێنه ..!! بۆیه ! به لام من ده لیم: نه خیر ئه گه ر پێشیان بیته هیچ ماهیه تیکی نیه به لای به رپرسانه وه، چونکه ئه وان به هزی نوی و گوتاری نویوه دینه گۆره پان و ره ش و سپی لیک جودا ده که نه وه.

ئه گه ریش بلین ئه وه تۆ باسی کام لاوانه ده که یته که که س هیچی لینه بینین، ئه وه من ده لیم: لاوان بۆ ئه وه ی چاوه پوانی دا هینانی تۆکمه و ناوازه یان لیکه ین، ده بیته پرۆژه یه کمان هه بیته بۆ زه مینه خۆشکردن بۆیان و بواریان به دین بینه پێشی و گوئیان لیبگریته،

لی ره دا من ده پرسم: ئایا هیچ ده زگایه ک، هیچ حکومه تیک، هیچ حزبی ک، هیچ ریک خراوی ک پرۆژه ی پێیه بۆ دروست کرنی لاو..؟ یان هه ر هه موویان به ریتمه کلاسیکیه که دانیا ن له بردنه وه ی زۆرتری نیان خۆش کرد وه به مه به ستی چه ندایه تی ریزه شیوا وه کانیان، کام لاو ده رگای له سه ر کرایه وه تا له زیندانی یه ئسی ئاینده ی رزگاری بیته، باشه که سیک لایه نیک بیری له وه کرد وه ته وه که به بی لاو هیچ ئامانجیک و هیچ مه رامیک و هیچ ویستیکی سیاسی نایه ته دی، باشه که هه موو حیزبه کان باسی ئازادی و دیموکراسی و پیکه وه ژیان و زانست و چه نده ها دروشمی بریقه داری دیکه ده که ن پێیان وایه ته نها به بردنه وه ی ده نگی لاو ئیدی ئاینده یه کی رووناکیان پێشکه ش کرد وون یا خود ته نها ره نگی ک به بالاییان ده بپن و له ره نگاله یی دایان ده بپن..؟ چه یفی ولاتی ک سه راپا شیوا وه چاوه روانی ئه وه ده کات رۆشن بیریکی کۆنه سال چرا بلور ته لئه که ی هه لکات هه تا گه ل و ولات چا و رۆشن بیته، ئه ری نازانم تا که ی ئه م یاری کردنه به لاوان، رۆژیک پێشمه رگه ی جل بۆ ره و هه موو شه ریک ده کات و موچه که شی به که یفی سندوقه نادیاره کانه، رۆژیک لیوا ی تایبه ت و ئاسایشه و ته نها پلانه کانی شه رو شۆریان فی ره کریته، له لایه کی دیکه شه وه دیسان لاو بۆ ده رباز بوون له و جه نجالییه ی ژیان به دوو ئایه ت و ووته ی پێچه وانه ته فسیر کرا و کلیلی به هه شتی ده ده نی و به ره و مه رگیکی زۆر قیزه وه ن سه ره برزانه و بیباکانه دروشم ده لیت و ده بیته چه ند پنتیک گۆشتی قیمه کرا و، هاوار له ده ست بیئاگایی لاوان و ئه گه ر مه رگی هه ر رۆژه و به جۆریک بۆیان ده کری به بووک.

به پۆلیس کردنی لاوان.. ئه ی به رپرسان و سیاسه تکارانی کورد مانای بردنه وه نیه، ئه ی مه گه ر شۆرش (رینساس) خه ون و خه یالی پروپوچ بوو که لاوانی فره نسا سه ر له به ری ولاتیان پینگۆری بۆ تا نیستا پرۆژه ی رۆشن بیری کردنی لاوان نه بووه ته پرۆژترین پروگرامی به ره و پێش بردنی ولات، هیچ حزبی ک و ریک خراوی ک شانازی به لاوه قه له م به ده ستانه وه نه کات که له ریزی ئه و دایه، خۆ ئه گه ر خۆی قه له مه که ی به برشت بن یا خود دۆگما ئه وه هه موو به هره که یان زاده ی ماندووبوونی خودی لاوه کانه و پیمان وایی که س شتیکی پێشکه ش نه کرد وون، له م نیشتمانه دزراوه هه رچی بیه وی پێبگات ده بیته یۆنانی سه رده می (سوکرات) ی بیرینیته وه، چونکه دوا جار ره خنه ش ده بیته

بەشان و بالى كەس و حيزبىكا ھەلبدرىت، كەشايستەى چەمۆلە
لینانن.

بۇ ئەوھى لاپەرھىھىكى مېژووتان ھەبىت كە بتوانن شانازى پېوھىكەن
لە ئىستادا كار بۆگەرەنەوھى خاوەندارىتى لاو بكن بۇ خۆيان، ئەوھى
ئىستاو لەم كاتەدا بەلاوان براوھ يان مەرگە بەدەستى تىرۆرستان، يان
مەرگە لەپىناوى تىرۆرستان، ياخود خەساندى ھەموو خولياكانىتى لە
پىناو مووچەھىكى مانگانە كە لە ئەركىكى ناشرىندا چنگيان دەكەوئت.

لەلاپەرە(۴)ى ژمارە(۳۴)ى گۆفارى(تىرۆژ)دا بلاو بووھتەوھ

یه کیتی و پارتی و .. بۆنه و به زمه کان

یه کیک له و شتانهی که یه کیتی و پارتی زۆر کاری له سهر ده که نه و راگه یاندن و ریکلامیان به باشی تیشکی ده خاته سهر، بۆنه کانیا نه وه کو دامه زرادن و یادی شوێشه کان.

له ولاتی کدا که تاوه کو ئیستا خه لکی خیری له خۆی نه دیوه و چاوه پروانی ئاسودهیی ده کات، به هیمه تی پارتی و یه کیتی بیته بوون، زۆر شیواز کارکردن هه ن که ده کریت بیر لیکریتته وه .. یاخود کاری پیکریت، بۆ ئه وهی خۆیان جوانتر بکه ن لای کۆمه لانی خه لکی کوردستان، بۆ نمونه دروستکردنی سوپایه که له خه لکی مه ده نی له ناو گه ره ک و شه قامه کان بۆ ئه وهی راسته وخۆ کار بۆ نه هیشتنی دیارده ناشارستانیه کان بکریت، ئه ویش به ته نها ئاگادار کردنه وهی ده زگاکانی پۆلیس له زیاده رۆی و کاره نایاساییه کان و وه کو دیاردهی چه کداری نایاسایی و ها تووچۆی ئۆتۆمبیل به پیچه وانه وهی یاساکانی ها تووچۆ ده سترژی بۆ سه ر ژنان و کچان و به که م سه یرکردنی منالان و .. هتد، زۆرێک شیوازی کارکردنی دیکه هه ن، که له ریه وه ده توانی وابسته یی ها ولاتیان به یاسا و بپیاره کان پێشکه وتن و به مه ده نی کردنی کۆمه لگه وه فه راهه م بکریت.

به لام لیره به داخه وه .. یه کیتی و پارتی ئه وه نده ی منه تی شوێرش و خه باتمان به سه ردا ده که ن، ئه وه نده بیر له پرۆژه و به رنامه کاری جوان ناکه نه وه بۆ به ره و پێشبردنی دۆخی سیاسی و باری ژیا نی ها ولاتیانی کوردستان، گه ر بیتو له یادکردنه وه کانیا نه وه بۆ بۆنه ی دامه زرادن و به رپا کردنی شوێشه کانه وه لییان پروانین، به شیوه یه که گوزارشتی لیده که ن، که ئه وان کۆمه له مرۆفیک بن له شوینتیکی دووری دونه او هه اتبن بۆ زرگاری خه لکی کوردستان و خه لکی به قهرزاری خۆیان ده زانن.

من گویم لیوو له رادیوی ده نگی کوردستان، که چاوپێکه وتنیک له گه ل که مال که رکۆکی ئه ندامی مه کته بی سیاسی (پ.د.ک) کرا، به بۆنه ی سالیادی (شوێرش گولان) وه، له په یوه ندییه کی ته له فونیدا لایه نگریکیان ووتی: "من سه ری ریزو نه وازش بۆ کاک که مال که رکۆکی و هه موو ئه ندامان و پێشمه رگه و کاک که ماله کان دیکه داده نوینم و خۆم به قهرزاری ئیوه ده زانم !! سه یره بۆچی خۆمان به قهرزاری ئه وان بزانی؟ ئه ی ئه وان له ئیمه نین !!!، ئه ی که سو کاری ئیمه ش له ریزه کان ئه واندا نه بوون خه باتیان ده کردو شه هید ده بوون و سه ره ریه کانیا ن تۆمار ده کرد !!!؟، بۆچی ئیستا ئه وان و ئیمه یه که نین !!!؟ گه ر ئه وان هه ر ئه و جومله و ده سته یه ی سه رده می شاخن .. مومکینه سه ریشمان بکه ینه فه رشی ریگه یان .. نه ک

وه کو نه وازشیک بۆیان دانه وینین، به لام گه ر به شه قام و ناوبازارو ناو ئۆرگانه کان خواره وه ی حیزبه کاندایه گه پین .. زۆرێک له و شوێرگه یو قاره مانانه ی سه رده می شاخ ده بیننه وه، پێ .. پێن له گله و گازنده له حیزبه کانیا ن و پشتگۆی خراون، نه ک هه ر ئه وه نده به لکو تووشی گرفتی نه بوونی مال و خانوو و که می موچه و چۆره ها ده رده کان دیکه بوونه ته وه .. که دوچار ی زۆرینه ی خه لکی ولات بووه، له بری ئه وانیش له پێی که سایه تی و خزم خزمینه وه، زۆرێک خه لکی نا شایسته یان به رز کردوه ته وه که هه رگیز قبۆلی ناکه ن پێیان بلێی: "زه حمه ت نه بی وه ره خواره وه"، مه گه ر بلێی: "فه رموو قوریا ن بۆ خواره وه سه ره که وه".

ئه وان گه ر پێیان نه کراوه و نا کرای ریزی ته وا و شوینی شیا و بۆ ئه و پێشمه رگه دیرینانه دابنن، که بۆ چه رکه یه کیش خیا نه تیا ن نه کردوه، با چیدی با سی بۆنه کان دامه زرادن و شوێرشه کانی نه که نه وه له که ناله کانیا نه وه .. چونکه پێشمه رگه یه که ده ناسم که (۲۳) بیست و سا لی ته مه نی له شاخ به سه ر بر دووه .. جگه له چه ندین جار بریندار بوون به سه ختی، ئیستا ته نها خۆی له کلیپی سه رده کاندایه بینیتته وه .. یان له کاتی کدا که سیک ده هی ننه سه ر شاشه ی (کوردسات) له باره ی ئه و بۆنانه وه قسه ده کات، ئه ویش وه کو یه کیک له و پێشمه رگانه ده رده که ویت له کاسیتته کان که بۆ راستکردنه وه ی قسه کانیا ن به کاری ده هی ن، جگه له ویش پێشمه رگه یه کی دیکه ده ناسم، که به ر له پرۆسه ی ئازادی له بینای ئالیاتی پۆلیس له سلیمانی له گه ل خیزانه که یدا ژیا نیان ده گوزه راند، به هۆی پیسی که شو وه وای شوینی نیشته جی بوونه وه، دوان له منداله کان تووشی گرفتی بینین ببوون، ئه و پیا وه رۆژیک که چاوپێکه وتنیکم بینی له ته له فزیۆنه وه سه باره ت به شوێرش و سه رده می شاخ، ده رکه وت له ناو ده سته یه که پێشمه رگه و له کاتی پشووداندا، گۆرانی بۆ ده ووتن و ئه وانیش هه لده په رین ئه و له وه ده مه ی ژیا نی خستبووه ئیو تاشه به رده کان نیشتمان و له ئیو کۆله پشته که یدا په یامیکی نه بووه، جگه له وه ی که گه ل له مه حالی ژیا ن زرگار ده کات و شه هید بوونیشی به و په ری په ی شه ره فی کوردایه تی زانیوه، که چی کاک و هه ها ده کرای به به رپرسی که له خه و نیشدا فیشه کی نه ته قاندوووه و رۆژیک له رۆژان کوردایه تی نه کردوه.

من بۆیه ده لیم یادی دامه زرادنی حیزب و شوێرش مه که نه وه و بلین: ئیمه بووین له و کاتانه ی که مه رگمان له به رچا و گرتبوو، ئاسوده یی گه ل و ولاتمان لا مه به ست بوو، چونکه ئیستا له ئیو ریزه کان حیزبدا خه لکانیک هه ن، نه ک ئه وه نه بوونه که ئیوه شانازی پیوه ده که ن، به لکو جاش و به عسی و سیخو ریش بوونه و به خوینی که لله سه ری کورد و پێشمه رگه تینوو بوونه.

بۆ ئهوهی دلی پيشمه رگه کانی سه رده می کوردایه تی هه ندیک ئاسوده بیته، بۆ ئهوهی هاو لاتیانی کوردستانی ش دلیان لی تان ئاشت بیته وه، تکایه ئه و پارهی یه که بۆ بۆنه تاییه تیه کانی حیزب خه رچی ده که ن، بیکه نه پرۆژه بۆ که سو کاری شه هیدان و ئه نفالکراوه کان و به رکه وتووانی چه کی کیمیایی، بیکه نه پرۆژه بۆ ئه و پيشمه رگه و که منه ندامانه ی که توانایان نه ماوه وه کو پیویست کاری پيشمه رگایه تی و سه ربازی بکه ن، ده زانن چه ند جوانه گه ر له ئیستادا به شیوه یه کی دادپه روه رانه پاداشتی پيشمه رگه دیرینه کان بده نه وه و قه ره بووی که سو کاری شه هیدان و ئه نفالکراوه کان و به رکه وتووانی چه کی کیمیایی بکه نه وه، به بی ته زکیه ی حیزبی، به گیانیکی کوردانه وه .. وه کو یه ک بپوانه هاو لاتیانی خه لگی کوردستان.

به سیه تی ئه م هه موو یادکردنه وه بی به رنامه و بیسه رو به رانه، که ته نها پارهی زۆر خه یالی تیادا به فیرو ده روات و شتی ک ناکات به و شیوه یه ی که ئیوه بۆی ده چن، چونکه کورد هه موو فیروون و ده زانن که حیزبه کان که ی دامه زراون و چییان کردووه چی ده که ن .. به لام به رنامه ی تازوه و بپرکردنه وه به عه قلیه تی سه رده م، له وانه یه کاری باش بکات له ره وتی کاره کانی حیزبدا و له ویوه خزمه ت به خۆیان و به خه لکیش بکه ن.

ئیه که ده لێن: ده نگه ی ئیمه ده نگه ی میله ته .. ده میله ته ی ئاسوده بکه ن، هه ق وایه بگه رینه وه بۆ ناو خه لک و خاکی بن، تا بتوانن له گه ل ئه و هاو لاتیانه ی ئیوه هوکمرانیان ده که ن .. بپن به یه ک .. بپن به خاوه نی یه ک بپوا له پینا و خزمه تی کوردستان و ئاینده ی چاره نووسی سیاسی و ئابوری و زانستی کورد.

له ژماره ٧٠ ی روژی یه ک شه ممه ٥/٦/٢٠٠٥ ی هه فته نامه ی که رکوکی
ئه مرۆدا بلاو بووه ته وه

پەرلەمانی کوردستان و .. سیناریۆو سینەما

لیستی یە کگرتووی پارتی و یە کیتی بۆ پەرلەمانی کوردستان، هەر لە سەرەتای ریکەوتنیانەوه بۆ چوونە هەلبژاردنەوه بە یە ک لیستی، رەخنە و قسە زۆری لە سەر وترا، بە لām وادیارە چ پارتی و چ یە کیتی، ئەو ئەزمونە ی که هەیانە لە گەل یە کدا هیشتا وانە ی ئەمپۆی فیر نە کردوون، ئە گەر نا نە دەبوو بە وەها لیستی ک رازی بن که ئەو نە دە ی نە مابوو بۆ جاری دووهم رووی کورد زەرد بکەن لە لای ولاتانی دونیا، لە سەر بچپینی مشتێ زیاتر لە هەیمەنە ی دەسەلات خەریک بوو هە لایە کی دیکە بنیئە وه .

ئە مە لە لایە ک و ئە و چاوه پوانیە ی که خە لکی کوردستانی تووشی دلە پراوکی هاتنە وه ی ئاشووب کردبوو لە لایە ک، بە لām سەیرترین شتی ک که دوا جار ناچار بوون پەرلەمان دانیشین و ئە و رۆ لانی دیاری کرابوو بۆ کارە کتەرە کانی سینەمای پەرلەمانی کوردستانی لە پرۆ قە وه بهیننە سەر تەختە ی شانۆ، دوا جار رۆژی شە مە مە ی حوزەیران، وە کو ئە وه ی که س لە باسو و خواسیان ئاگادار نە بیئ، بە ی دوودلی (کە مال کە رکۆکی) دیتە گوو دە لیت: "من پیم باشە کاک عە دنان موفتی بە سەرۆکی پەرلەمان دابنریت" و لە بە رامبەریشدا (عە دنان موفتی) دە لیت: "منیش پیم باشە کاک کە مال کە رکۆکی جیگری سەرۆکی پەرلەمان بیئ"، باشە لانی کە م ئە گەر ئە و بە پرزانە ی که نوینە رایە تی گە لی کورد دە کە ن لە پەرلەمانی کوردستان، بە تایبە ت ئە و دوو بە پرزە ش ئاگاداری قسە و باسی نیو رۆژنامە کان بن، رازی دە بن ئە و رۆ لە لاوازیان بە دنێ لە بە رامبەر کامیراکانی میدیادا، که سیناریۆ ی ئە م سینەمایە رۆژی چوار شە مە مە رۆژنامە ی هاو لاتی لە لاپەرە یە کدا بلاوی کردوو تە وه !!؟، بی گومان نە خیر، بە لām ئە وان نە ک ئاگایان لە دەنگی خە لکی نیە که رەخنە یان لیدە گریت، بە لکو بە لایانە وه گرنگ نیە کی قسە دە کات و چی دە وتريت، چونکە دە زانن قسە و رەخنە ی خە لکی و رۆشن بیرانی شتی ک لە مە سە لە کە ناگوریت، کاتی ک دە سە لات لۆ کە بناخنیئە گوپیە کانیە وه .

خە لکی وایان دە زانی سە دام و بە عسە نا هیلن کوردە کان لە گە ل یە کدا ریکە ون، وایان دە زانی بە نە مانێ ئە وان کورد هە نگاوی باشتر دە نیئ بۆ بە دیهینانی خە ونی چە ند سالی نە تە وه ی کورد، بە لām نیستا و

دە ر دە کە وه ی حە زی قایم کردنی پایە کانی کورسی دە سە لات و بە رنە دانی، شتی کی نە هیشتوو تە وه لای پارتی و یە کیتی که ناوی بە رزە وه ندی گە لی کورد بیئ .

ئە وان لە پینا و بە دیهینانی خە ونە کانی حیزب و مە کتە بی سیاسی هە ردوو لا ئامادە بن ببنا کارە کتە ری سینە مایی و رۆ لی راستە و خۆ لە شاشە کانی تە لە فزیۆنە وه ببینن، دە ی نی مە چ دلێ ک بە نوینە رە کانی دیکە ی پەرلەمان خۆش بکە ین، چاوه پروانی کام شە رە یان بکە ین لە سەر نی مە لە نیو پەرلەمانی کوردستان، ئایە دە توانن وە کو (بە هادین ئە دە ب) که لە ناو مە جلیسی شورای ئیسلامی ئیراندا هە ل دە سایە سەر پی و دە یوت: "من نوینە ری ئە و خە لکە م که هە لیان بژاردووم، لە داوا کانی ئە وان بی دە نگ نابم"، ئایە مە کتە بی سیاسیە کانیان رییان دە دات شە ری داواکاریە کانی شە قامی کوردستان ببە نە نیو پەرلەمانە وه !!؟ ئایە دە نگ هە ل دە بپن لە پەرلەمان بۆ ئە وه ی ژیا نی که سو و کاری ئە نفال کراوه کان و بە رکه و توانی چە کی کیمیایی باشتر بکريت و زیاتر خزمە ت بکړین !!؟، یان نقە یان لیوہ نایات و تە لە بە یە کی گو ی رایە ل دە بن !!..

من بە دگومانم لە وه ی که سەرۆکی پەرلەمان و جیگرە که ی رازی بووین بە وه ی که نمایشی ئە و ریکە وتنە بکە ن که پارتی و یە کیتی لە دوای چوار مانگ دە گە نە نیمچە قە ناعە ت لە سە ری، سبە ینی کیشمە کیشی وردە کاری پرۆژە کانی پەرلەمان چی لیدە کە ویتە وه ..!! بە دنیاییە وه هەر که سی لە وان دە بیئ روئیا و خە یالی حیزب بباتە وه بۆ نیو هۆ لی کۆبوونە وه کانی پەرلەمان و لە وه ی کار بۆ وە دیهاتنی خە ونی حیزب بکات، چونکە تا نیستا هە موو ئە ندامانی پەرلەمانی کوردستان بە گشتی، که سیکیان نیە چاوه پروانی ئە وه ی لی بکړی که لە داها توودا دە نگ هە ل بپن لە ئاستی نادادییە ک گەر روویدا لە پەرلەمانی کوردستاندا، وە کو ئە وه ی بینیمان لە ماوه ی رابردودا هە موو بی دە نگ یان لی کړدبوو، می شیک میوانیان نە بوو، که پەرلەمان لە پاش ئاشکرا بوونی ئە نجامە کانیە وه چوار مانگ خە وی لی کە وت .

قور بە سەر .. ئە وه ی که خە یالی وایە پەرلەمانی دووهمی کوردستان، کار بۆ بە دیموکراتیزە کردنی کۆ مە لگە ی کوردی دە کات، رەنج بە با .. ئە وه ی که وادە زانی پەرلەمان لە وه باشتر نابیت که کورد هە یە تی، زۆر جار قسە لە سەر ئە وه دە کرا ئە زمونی دە سە لات ی کوردی بريت بۆ بە غدا، تا لە وه ی تاقیکردنە وه ی لە سەر بکړیت، که چی پەرلەمانی بە غدا

له نمايشه كه دا زووتر هاتنه سهر شاشه و سيناريو كه يان له ميژر ته و او كرده، هه ر بويه هه قيان به دهسته پيمان بلين: "ئه و كورسيانه ي له سهري دانيشتون به ره مه مي خويين شه هيدان و ره نجبي شوپشگير كه كانتان و خه باتي چه ند ساله ي گه له كه تانه .. ئاگاداري بن"، چونكه له رابردودا بيرمان له شتي وانه كردبووه وه و وامانده زاني به ره مه مي ره نجبي خومان و يه كه دوو روژي خه باته .

گه ر په رله ماني كوردستان به م فؤرمه يه وه ته عميم بيت بو خوله كاني ديكي هه لپژاردني ئه وه له كومپانياي به ره مه مه يئاني فيلمى سينه مايي ده چييت .

خوا بكه م مه سه له كه ته نها هه ساسيه تي هه ردوو لا بيت به رامبه ر يه كه و ه كو بانگه شه ي بو ده كه ن بيتمان ه بيان بيت به يه كه، روژيك بيت ئه وه بگات به كو تايي، ئه گه ر نا داها توويه كي باش چاوه پروانمان ناكات له هه ري مي كوردستان داو به رده وام په رله ماني كوردستان و سينه ماو سيناريو كاني وه كو ئه م خوله ي ئيستا ي دووباره ده بنه وه .

له ژماره ۲۲۷ ي روژي چوار شه ممه ۸/۶/۲۰۰۵ ي هه فته نامه ي هاو لاتي دا بلاو بووه نه وه

دەنگ بەدەن بە لیستی ژمارە (سفر)

لیستەکانی پەرلەمانی عێراقی و کوردستان زۆرن، تیاياندا هەیه تیرۆریستەو هەیه خۆپنەوارییەکی زۆر کەمەو هەیه خاوەن تەکیەو خانەقاییەو نازانیت دەولەتەو حوکمرانی چیه، هەیه هیچ شتیک لە یاسای بەرپۆهبردنی ولات نازانی.

کاتی بانگەشەیی هەلبژاردنم گوی لیبوو، کەوتەووە بیرم کە منیش دەمەوی خۆم کاندید بکەم بۆ پەرلەمان .. بەلام کاتی چاوم بە لیستەکاندا گێرا، بینیم هیچ ژمارەیک بۆ من نەماوە، ناچار لیستی ژمارە (سفر)م بۆ خۆم داگیر کرد.

لێرەو دەلێم دەنگم پێدەم .. بپوا بکەن ئەگەر دەریجم هەموو شتیکتان بۆ دەکەم، من لەبەر ئەوەی حیزبم نەبوو کەس نەهات داوای یەک لیستیم لێبکات و نەچوومە هاویەیمانی کەسەو، ئیستا هەموو لیستەکی من تەنها خۆمم و یەک دەنگیش بە دەست دەهێنم، بەلام دلتیا نیم ئایە خۆم دەنگ دەدەم بە خۆم یان .. نا، چونکە بیر کردنەوی دەوی دەنگ بە کێ بدری باشەو کێ کاری پێویستمان بۆ دەکات.

باوەریم بە ئازادی روژنامەگەری هەیه .. بە ئازادی تاکەکان هەیه بەر لە چەسیاندنی سیستمی دیموکراسی، باوەریم بە کارکردن هەیه بۆ دانانی پایەکانی کۆمەلگەیی مەدەنی، باوەریم بە ئازادی ژن هەیه، باوەریم بە باشترکردنی ژیانی لاوان هەیه .. ئەم هەموو باوەرەشم کاری جیدیان بۆ دەکەم لە چوارچۆیەوی بیرکردنەووەی خۆمدا.

دەنگدان بە لیستی ژمارە (سفر) دەنگدانە بە باوەرپی نەبوونی ئازادی رەهای تاکەکان و .. دەنگدانە بە ناپەزایی لە سیاسەتی هەموو حیزبەکان .. دەنگدانە بە " دەست بگرە بە کلاوی خۆتەو بە نەبیات " .. دەنگدانە بە راستی و واقعی کوردستان و عێراق، دەنگدانە بە ناشرین بوون لەبەر چاوی حیزبەکان .. دەنگدانە بە دەنگی سەرپه‌خۆیی کوردستان و دروستبوونی دەولەتی کوردی.

پەرلەمانی عێراق و کوردستان .. پەرلەمانی خێل و حیزب و پیروپه‌کەوتەیه، پەرلەمانی کادەرەکانی حیزب و پیشمەرگەکان و کۆنە بەعسیەکانە، پەرلەمانی پیاوانی ئاینی و مەزەه‌ب و تەکیەو خانەقاییە، پەرلەمانی هەموو تاکەکانی کۆمەلگە ناچۆرەکانی عێراقی عەرەبی و کوردستانە، بەلام بێرتان نەچیت .. بۆ میژوو باسی بکەن پەرلەمانی لاوەکان نیه .. !! پەرلەمانی دابنەمۆی هیژەکانی عێراق نیه، پەرلەمانی ئەو

کەسانە نیه کە بازرگانی بە هیژو تواناو ژمارەیانەو دەکریت، پەرلەمانی من نیه .. من وەکو لاو.

دەدەیی دەنگ بەدەن بەو پەرلەمانەیی لە یەکیک سەپرو سەمەرەکانی جیهان دەچیت .. لە هەزارەیی سێهەمدا هاتوون کار بۆ خەفەکردنی دەنگی لاوان دەکەن و بپاریو یاسایەک دەردەکەن لاوان مەحرووم بن لە خۆ پالۆتن بۆ پەرلەمان و شارەوانیەکان و مەرجی تەمەن دەکەنە لەمپەر لەبەر دەمیان، ئەگەرنا لەو کوردستانەیی خۆشی لە خۆی نەبینیوه، لاوی هیندە بە تواناو خاوەن ئێرادەیی تیا دایە کە دەکریت لەبری هەموو (عەلاوی و یاوەر) هەکان بن و زۆر لەو وەزیرو مودیر عامانەیی بەغدا باشترن و ترسی وونبوونی پارەیی (ئاواری) شیان لێناکریت، باوەریشیان بە فرەژنی نیه وەکو سەرۆک و زۆریک لە بەرپرسەکانی کوردستان و عێراق.

حەزم دەکرد ئیستا منیش وەکو هەموو ئەو کادەرە حیزبیاانە سەرقالی کۆکردنەووی دەنگ بۆ هەلبژاردنی پەرلەمان، بەلام پەرلەمانی عێراق نا .. پەرلەمانی کوردستان، مەبەستم ئەو نیه حەزم دەکرد حیزبی بوومی، بەلکو مەبەستم ئەو یە لاو بۆی هەبوا یە خۆی بپالۆی بۆ پۆستی پەرلەمان و منیش دەنگی بۆ کۆبکەمەو.

ئیستا لەبەر ئەوەی لیستی من لە نیو لیستەکانی پەرلەماندا نیه، بپارم داوێ روژی هەلبژاردن چاوم بنوقینم و خەتیک بەدەم لە فۆرمی دەنگدانە کە بۆ هەر کێ دەریچوو پێویزی بیت، نازانم باش دەکەم یان نا، بەلام دەمەوی بە شتیک بیسەلمینم کە ئەم هەلبژاردن و پەرلەمانەم قبول نیه .. لە راستیشدا ناکریت وا بکەم، چونکە ئەگەر دەنگ نەدەم هەر باشترە، بەلام داویی نان بپوایشمان دەکەن، وەکو وەرگرتنی مووچەیی مانگی یەکی ۲۰۰۵ داوای فۆرمی دەنگدانیان دەکردو بەر لەو هەش بە چەند مانگیک لە کەرکوک دەگەرێ و دەیان ووت ئەگەر نەچن بۆ دەنگدان خۆراکە کە تان دەبیرن .. ئەمەش یەکیکی دیکە یە لە عاجباتی هەلبژاردنەکانی عێراق و کوردستان لە هەزارەیی سێهەمدا.

دەنگ بەدەن بە لیستی ژمارە (سفر) .. دەنگم پێدەن .. بپوابکەن هەموو شتیکتان بۆ دەکەم بە خەیاڵ.

من رەخنەم هەیه لە سیاسەتی حیزبە کوردستانییەکان لەمەر هاویەیمانی بوون لەگەڵ ئەمریکا و چونە بەغدا و تەنانەت بەشداری کردنیان لە پەرلەمانی عێراقی .. بەلام ئەوان بزانیان .. نا، دۆرانی ئەوان دەکاتە دۆرانی نەتەوێکەیی من .. دۆرانی کورد .. دۆرانی خەبات و شۆرش، هەر بۆیە لەبەر خاتری ئەو شەهیدانەیی لە پێناو رزگاری کورد و کوردستان خۆیان بەخت کردو بۆ یەک چرکەش بپریان لە پلە و کورسی و سەرۆت و سامان نەکردەو، دەنگ دەدەم .. پێم خۆش نیه هیچ حیزبیک و ابزانیت

لەبەر خاتری چاوی ئەوانە .. نەخێر ئەو برۆایەم لا دروست بوووە کە دەبێت .. نە کە ھەر دەنگ بەدەم بەلکو دەنگیش کۆبکەو، زۆرم پێخۆش دەبوو ئەگەر کورد بەشداری پەرلەمانی عێراقی نەبووایە، بەلام کە ھەر دەیکەن دەبێت بێر لە چارەنووسی گەلەکەمان بکەینەو.

دەنگم پێدەن .. دەنگ بەدەن بە لیستی ژمارە (سفر)، لیستی لاوہ سەر بە خۆخاوەکانی کوردستان و لیستی دڵسۆزانی کورد و کێشە رەواکەیی کورد، ئەمڕۆ بۆ پەرلەمانی عێراق گەر و لەسەر ھەستی نەتەوہیی ئێمە کراوہ .. نە کە ئەو ھێمایانەیی کە بۆ سیاسەتکارانی کورد دەرکەوتوو، گەر و لەسەر داتای تەواو نەکراوہ کە دەنگی کورد و ژمارەیی کورد چەندە، سیاسەتوانەکانمان ھەر پەرمەکی خۆیان و لیستەکانیان بەرەو بەغدا کەوتنە پێ و ئیستایشی پێوہ نازانن رێژەیی کوردی دەنگدەر چەند دەبێت لەو ھەلبژاردنەدا، ئەوان نازانن لەو کۆنە بە عسیانەیی ئیستا بەر لێبوردنی گشتی کەوتوون .. کەسانیک ھەن دەنگ نادەن بە کورد .. ئایە بە کێتی و پارٹی، ئاگیان لەو پێشمەرگە دێرینەیی گەر پەکی ئازادی - شاری کەرکوک ھەیە، کە بە ھەموو ھەولیک تا فرینکی سەمونی داناوہ، رۆژی ھەلبژاردن بە خۆرای سەمون دەدات بە خەلک بۆ ئەوہی خەلک لە ھەست و بێرکردنەوہی ئەوہوہ برۆاننە پڕۆسەکەو بە گورپتر بە پیریئەوہ بچن .. !! دڵنیام .. نا ئاگیان لە خەلک نیە، کە لەبەر خاتری ئایندەیی کورد و شاری کەرکوک چ زەحمەتیک دەکێشن، ھەر چەند کادریکی حیزبەکانی خۆیان دەبینن و دەستخۆشیان لێدەکەن و وادەزانن: بە ھەول و کاری ئەوان دەنگی زیاتر کۆ دەکەنەوہ.

لیستەکانی دیکەیی پەرلەمان ھەر کەس پڕوپاگەندەیان بۆ بکات .. پارە وەردەگری و ھەندی جاریش کارتی بالانسێ مۆبایلی (ئاسیا سیل)یان دەدەن، بەلام لیستی من .. لیستی ژمارە (سفر) .. ھەر کەس ریکلامم بۆ بکات و دەنگم پێدات من پارەیی لێوہردەگرم بە قەرز تا سەری مانگو سەری مەعاش.

لەھەفتەنامەیی (کەرکوکێ ئەمڕۆ) دا بلاو بووہ تەوہ

دیموکراسیەت وەکو خۆی

دیموکراسی ئەو سیستمیە کە تیایدا گەل بە ئازادی ئەو کە سەنە هەلدەبژێرن کە دەیانەوی فەرمانرەواییان بکەن، بە واتا لە دیموکراسیەتدا گەل ناراستەوخۆ حوکمی خۆیان دەکەن.

دیموکراسی سەرەتا وەکو چەمک و وەکو زاراو لە دەولەتە شاری یۆناندا بە کار هاتوو، بەلام وەکو پراکتیک تەنھا ئەو کە سەنە ی گرتوو تەو کە سەر بەست بوون، بە واتا سەر بە چینی کۆیلەکان نەبوون، لە سەرەتاکانی هاتنە ئارای سیستمی دیموکراسیدا بۆ حوکمرانی تەنھا خەلکانی سەر بەست بۆیان هەبوو بە شدارێ پرۆسە ی هەلبژاردن بکەن، کە ئەمەش لە سەر بڤە ما ی هاولاتیبوون بوو، بە دیویکی دیکە شدا کۆیلەکان مافی هاولاتیبوونیان نەبوو.

بۆ هاتنە ئارای دیموکراسیەت سی کارەکتەری گرن گەن، کە دەبێت ولات رەچاوی بکات، پاشان بێر لە کارکردنی جدی بکری تەو بۆ بە دیموکراسی کردنی سیستمی کە دەسەلات و کۆمەلگە، ئەویش (پەرەپێدان و سەقامگیری سیاسی و بەمە دەنی کردنی کۆمەلگە) یە، لێرەدا پرسیار دێتە ئاراو، ئایە تا چەند کار بۆ ئەو سی کارەکتەرە کراو؟

هەلبەتە پرسیار لە بارە ی پەرەپێدانەو، شەقام و بازارو کایەکانی پەرور دەو فێر بوون و خویندنی بالاً، وەلامی پراوپری ئەو پرسیارەن. سەقامگیری سیاسیش دۆخەکانی هەلبژاردن و یە کدی قبولکردن و تەوافوق و پیکهاتن بە لە بەرچا و گرتنی بەرژەو وەندی گشتی، کە لە ولاتی ئێمەدا بەدی ناکریت، پیمان دەلیت: شتی ک نیه ناوی سەقامگیری سیاسی بێت.

تا چەند کار بۆ بە مە دەنی کردنی کۆمەلگە کراو، ئەمەیان ئامارەکانی کوشت و پرو کوشتنی لە سەر ناموس، دەتوانن بینه وەلامی ئەو ی کە ئەو هەولانە ی دراو ن لەو پێناو دا بە کو ی گە یشتوون، بە مە دەنی کردنی کۆمەلگە ئەرکی گرن گ و سەرەکی دەسەلاتە، دەبێت دەسەلات پشتیوانی سەندیکا و ریکخراوەکانی کۆمەلگە ی مە دەنی بکات، تا زۆرترین هەول لەو پێناو دا بدەن.

بەر لەو ی بریار لە لایەن سیاسیەکانەو بەرەو خوار دابەزی کە جوړی سیستمی دەسەلات .. سیستمی دیموکراسیەتە، دەبێت

کۆمەلگە هۆشیاری تەواویان بدی تی لە بارە ی چەمک و پەرەنسیپەکانی دیموکراسیەتەو، چونکە گەل و میلەت چۆن بە سیستمی کازی دەبن، کە نەزانن تیایدا ماف و ئەرکەکانی هاولاتی چیە !!، گرن گ و پۆیستە دەسەلات بێر لە وەها پڕۆژە یە ک بکاتەو، چونکە گەر بێت و ئیستا بە بازارو شەقامەکانی کوردستان و عێراقدا بگە ییت، راپرسیە ک لەو بارە یەو بە کەیت، دەردە کە ویت کە ریزە یەکی زۆر کە م لە هاولاتیان لە سیستمی دیموکراسی تێ دەگەن، کە واتە دەسەلات شتیکیان پێشکەش دەکات ئەوان نازانن چیە، دە ی کە وایوو مافی هاولاتیبوون لە کو ی دایە، گەر پڕۆژە ی وەرگرتنی زانیاری نە بێت لە سەر ئەو سیستمی دیتە ئاراو بۆ حوکمرانی ولات !!؟، گەر هۆشیاری کۆمەلگە و پیادە کردنی بڤە ماکانی هاولاتیبوون .. بوونی نەبوو، دوو رەگەزی سەرەکی دیموکراسیەت بوونی نیە، کە زۆر گرن گ و پۆیست بۆ ئە کتی فکردنی سیستمی دیموکراسی.

دیموکراسیەت دەبێت لە مندال دانیدا ئازادی هەلگرتی بۆ سەر جەم هاولاتیانی ولات بە بی جیاواری چینیایە تی، گەر ئازادی نەبوو، شتی ک نیه ناوی دیموکراسیەت بێت، چونکە پەرەنسیپەکانی دیموکراسیەت وەکو باسی لێو کراو: پەرە و کردنی مافەکانی مرۆ ف و پەرە و کردنی سیستمی دەستوری بۆ پیادە کردنی دەسەلات و فرە یی سیاسی و سیستمی نوینە رایە تی و دەستاو دەستکردنی سیاسی و ئاشتیانە ی دەسەلاتە.

وەکو دەبینن خالی یە کە می پەرەنسیپەکانی دیموکراسیەت پەرە و کردنی مافەکانی مرۆ ف، گەر بە وردیش سەر جەم بە ندەکانی جاری گەر دوونی مافی مرۆ ف بخویننەو، دەبینن لە ولاتی ئیمە دا هیچ کام لە مافەکانی مرۆ ف بەر جەستە نە کراو، تەنھا لە چوارچێو ی دروشمی حیزب و ریکخراو و سەندیکاکاندا ماو تەو و بانگە شە ی بۆ دەکەن.

پەرە و کردنی سیستمی دەستوری بۆ پیادە کردنی دەسەلات، ئەو یان ماو ی رابردووی دەسەلاتی کاتی عێراق و دەسەلاتەکانی کوردستان بە لگە ن لە سەر ئەو ی تا چەند توانراو کار بە سیستمەکانی دەستور بکری ت، یاخود تا چەند گە ندە لی و فیلکردن زالبوو بە سەر شیوازی حوکمرانی دا، نموونە ش وە لانی مادە ی (۵۸) ی یاسای کاتی بەرپۆە بردنی ولاتە لە دەستوری کاتی عێراقدا.

فره یی سیاسی خالی لاوازی هاتنه ئارای دیموکراسیه ته له کوردستان و عیراقد، چونکه کهس بهوی دی رازی نیه و (گهل)یش له ههموان، کهس قبولی نیه ئهوی دی خۆشه و بیست و ئازیزی هاوالاتیان بن زیاتر له خۆی، له و پیناوه شدا زۆرتین ناا کارای سیاسی ئه نجامدراوه، ههر له کارای جاسوسی به سهر به که وه و کارای تیکده رانه له گهل یه کدا تا ده گاته بیروکهی یه ک خواردن، نمونهی ئه م حاله ته ش .. له بهر یه ک هه لوه شان وهی حیزبه بچووکه کانه و توانه وه یانه له نیو حیزبه زله یزه کاندایا.

سیستمی نوینه رایه تی .. که به ناوه خه لگه لیک کاندید کران و ناویان لینه نوینه ری خه لگه و دهنگیان پیدراو بوون به ئه ندامی پارله مان، ئه م نوینه رانه خاوه نی ته نها یه ک گوتاریش نین له کاتیکدا ئه و که سانه ی دهنگیان پیدان پیویستیان به گوتاریکی نوینه ره که یانه، ئه و نوینه رانه خاوه نی هیچ ده سه لاتو توانایه ک نین گهر بیته و حیزبو مه کته بی سیاسی رینمایان نه کاتو رینان نه دات.

ده ستاو ده ستکردنی سیاسی و ئاشتیانه ی ده سه لات، ئه م خاله یان زۆر ئه سه تمه ببیته ئه مری واقیع، چونکه هیچ کام له خاوه ن ده سه لاته کان ئاماده نین له تۆرقالیک نفوزی جوگرافی و سیاسی خۆیان بیورن بۆ ئه وی دی، نمونه ی ئه م حاله ته ش مملانی سه خته کانی ناوخۆی کوردستانه که شه پی مالویرانی لیکه وته وه.

گهر له م سۆنگه یه وه بپوانینه ماهیه ته کانی سیستمی دیموکراسیه ت له کوردستاندا، ده بینین مه فهومی دیموکراسیه ت زۆر لاوازه و کال بووه تا ئیستا، گهر پیداکریش بکه یین له وهی که بپیاریکی حه تمیه و ده بیته دیموکراسیه ت سه قامگیر بیته، مومکین نیه به رجه سه ته بوونی به بی ماندوو بوونی هه مه لایه نه و لیبوردرنی هه مه لایه نه ی ئه و هیژو لایه ن و توێژانه ی که مه به ستیانه دیموکراسیه ت ببیته ئه مری واقیعی ولاتو له سایه یدا هاوالاتیان ئاسوده بژین، ناکری بیر له هیچ بکه یینه وه به بی ده سه ته به رکردنی ئازادی بۆ سه رجه م توێژه کانی کۆمه لگه به پیی به نده کانی جاری گهر دوونی مافی مرۆف .. ناکری دلمان به و دیموکراسیه نه وعییه خۆش بیته که تا ئیستا به ره می نیه، پیویسته ده نگ هه لپین به پرووی ده سه لاتو لایه نه سیاسی هه کاندایا بۆ ئه وه ی ریفۆرمی بنه ره تی بکریت له کارکردن بۆ به رجه سه ته کردنی دیموکراسیه ت، ئه گه رنا هه نگاوه کانی دیموکراتیزه کردنی کۆمه لگه و

ولات هینه خاو به پروه ده چن، که ئومیدی به پراکتیکردنی لیناکریت، ته نها وه کو وینه و دروشمی سه ر دیواره کان ده مینیتته وه.

له ژماره (۲۰) ی گوڤاری (بانه رۆژدا) بلاو بووه ته وه

مام جەلال و سەرۆك جەمھورى عىراق

ھەلبەتە دەستكەوتەكانى گەلى كورد ھەرچەندە گەرەو زۆرىن، ھىشتا لە ئاستى خەبات و تىكۆشانيدا نىن، چونكە مافو خەونى ئىمەى كوردستانى زۆر لەو گەرەترە كە پىمان رەوا دەبىنرى.

ئىمە خاوەنى زمان و خاك و كەلتور و دىرۆكى نەتەوھىي خۆمانىن و لە ئەنجامى ھەزى داگىركارى سولتانهكانى تورك و خەلىفە و سەركرەدەكانى ھەرەب، خاكمان بە گورىس دابەش دەكرىت بەسەر چوار ولاتى ھەمەجى ناوچەكەداو ولاتانى دىكەش پشكار دەكەن لە خىرو سامانى ولاتى كوردان .. تا ئىرە ھەموو شتىك زانراو ھاوكىشەكە بە ئالۆزى ماوھتەو ھەو تا ئىستا دراوى نوئى نەبوو تا بتوانىن لە يەككە لە ھاوكىشەكاندا پاساوى بدەين، بۆ دەست ھىنانى بەرەنجامى باشتر لەوھى كە ھەيەو بە ھەول و خەبات و قوربانى كورد ھاتووھتە بوون.

با ئىمەى كوردىش نەبووین كە سەدام و دارو دەستكەيمان لەسەر ھەرشى حوكمى ولاتى عىراقىدا سەرەو خوار كرىدبىتەو، با ئىمەش نەبىن كە سەداممان لە كونىكى تارىكدا ھىنابىتە دەر، بەلام ئىمە بووین قوربانى دەستى سەدام ھەموو سەدامەكانى پىشتىرى عىراق بە درىژاى ۸۴ سالى رابردوو، ھەر ھەموو حوكومەتەكانى عىراق لەو ماوھ دوورو درىژەدا، بە ھەمان سىياسەت و تىروانىنەو دەرھەق بە كورد مامەلەيان كرىو، تا دەمى روخانى سەدام بەعس.

بەلام شتىك كە ئىمەى خا و كرىوھتەو نەمانى سەدام بەعسە، واشدەزانىن پاش ئەوان ئىدى عىراق .. عىراقى ھەموو نەتەوھەكانى ناو چوارچىوھى جوگرافىا دروستكراوھەتە، وا دەزانىن دەكرىت ئىمەو سى گۆشەى سوننە و شىعە توندرەكان و توركمانەكانى بەرەى توركمانى، پىكرا لەژىر پەرچەمى يەك دەسەلاتدا پىكەو ھەزىن، تا ئىرە ھەموو رووداو و پىشھاتەكان بىيار لەسەر تەندروستى ئەو بىركردنەوھى دەدەن، بەلام لىرە بەدوا .. دەكرىت ئىمە گىلانە خۆمان بىكەينە نىچىرى نەوھى ئەو سىياسى ھاھىلانەى عىراقى ھەرەبى !!؟.

وھكو ھەموومان دەبىنن ئىواران لە كەنالەكانى راگەياننەوھ تىرۆرىستەكانىان دەھىننە سەر شاشەكان و گوى بۆ دان پىنانەكانىان دەگرىن، دەرەكەوئىت كە ئەوان ھىشتا تىنوى خويىنى كوردن بە گەرەو بچوك و ژن و پىاويانەوھ، دەبىنن ھىشتا بىابانەكانىان تىنوى

ئىمەن، ھىشتا پىويستىان بە كۆكوشتنى ئىمەو بە خستە نىو گوى بەكۆمەلى ئىمەيە ..!! دەكرى ئىمە بىر لەوھە پىكەوھەزىنانىك بىكەينەوھ كە ھەموو شتىكمان كەرەتى نەمان و ھىچ بىكرىتەوھ !!؟.

بە سەرۆك كۆمار ھەلبىزاردنى مام جەلال، ئامازەگەلىك ھەلدەگرىت بۆ كرىدەوھى قفلى عەقلى ھەرەبى لەسەرچەم ولاتانى ھەرەبىدا، دەتوانىن ھەر لە دەرەنجامەكانى دەنگدان بە لىستى ژمارە (يەك) سەرۆكايەتى كۆمارى عىراقەوھ ھەندىك لە سەرە داوھەكان دەستنىشان بىكەين .. بىنيمان چەندىن كەس لە ئەندامانى ئەنجومەنى نىشتمانى عىراق دەنگەكانىان بە مام جەلال و دوو جىگرەكەى رەوا نەبىن و بە بەتالى خستبوووانە سەندوقەكەوھ، ئەمەش .. بەلى ماناى بوونى ئازادى و دىموكراسىيەتە لە پىروسىسى ھەلبىزاردنەكەدا، بەلام لە ھەمان كاتىشدا كە دىارى كرىدى پۆستەكان بە تەوافوق لە نىوان ھەرسى لىستى (ئىتتىلاف و ھاوپەيمانى كوردستان و عىراقىون) دا بىيارى لەسەر دەدرىت و دواچار پەرەى بەتال دەكرىتە نىو سەندوقەكەوھ، ئامازەنمايەكە بۆ دەمارگىرى ئەو ئەندامانى ئەنجومەنى نىشتمانى عىراق كە دەنگ نادەن بەو تەوافوقەى كە لىستەكانىان رىكەوتوون لەسەرى، ھەلبەتە ناشىرىنترىن ئەنجامىش لە ھەلبىزاردندا، بەدەست ھىنانى لە سەدا .. سەدى دەنگەكانە، بەلام منىك دەم و چاوى ئەو بخوئىنمەوھ .. منىك بزانم ئەو بە بوونى كورد بە سەرۆك كۆمار قەلس و ناپەھەتە، تاكەى بىر لەوھە بىكەمەوھ كە دەكرى لەگەلئاندا ھەلبىكەم، ئەوان سىياسەتكارو سىياسەتوانەكانىان بەو شىوھە مامەلە دەكەن، دەبى دزو چەتەو تىرۆرىستەكانىان چۆن بن !!؟.

زۆرم پىخۆش دەبوو ئەگەر پاش ئاشكرابوونى دەنگەكان كە مام جەلال بوو بە سەرۆكى كۆمارى عىراق، چەند وشەيەكى بە كوردى بوتبايە لە وتارەكەيدا بۆ گەلى كورد، كە لە سەنگەرەكانى شەرى سىياسى ھەلبىزاردنەكانى ئەنجومەنى نىشتمانى عىراق بى درىخى بوون، خۆشتر بوو لە سات و ئانىكى وا گرنگدا بە كوردىش بىتە گۆو ھەر نەبىت دەستخۆشىيەكى لە گەلەكەى بىكرىدە كە دەنگى جەماوھرى گەلى كوردستان سەنگى مەھەك بوو بۆ يەكلاكرىدەوھى زۆرىك لە گومان و ئەگەرەكانى ئايندەى كورد لە پاش دەرەنجامەكانى ھەلبىزاردن.

ئەم دەستكەوتەش ھىشتا ھەموو شتىك نىو زۆرمان لەبەردەم ماوھ بۆ بەدەستھىنانەوھى مافى رەواى نەتەوھەمان، دەكرىت لە ئىستاش

نهم شماره بهرهي جهنگه

نۆربووني ريژهي چهكداري و پيشمه رگه له شاري چه مچمال و ناحيهي شورشدا، بوو ته ميكانيزميك بۆ زيادبووني ريژهي كوشتن و برين و دروستبووني كيشه له ناو شاردا، ئەمەش گەيشتوو ته رادهيهك كۆنترۆل كردني ههروا كاريكي ئاسان نهبيت، جيئى خوئيه تي گەر بلين حكومه تي ههريم پيوسته پلانتيكي چاره نووسسازي ههبيت بۆ ئەم شاره، ئەگەر حكومهت و دهسهلات، پشتيواني نهكەن له ئيداره و پوليس و ئاسايشي شار، ئەسته مه بتوانن بهر بهو هه موو چهكداره سهريچيکارانه بگرن كه شهوانه و رۆژانه كيشه دروست دهكەن، ئەمەش جگه له كه مي ژماره ي پوليس و زۆري ريژهي كيشه و ژماره ي سهريچيکاران، ئەم سهريچيکارانه پشتگيري دهكرين، يان به هۆي ئەوهي چهكداري لپرسراويكن، ياخود خزمي سهروك عهشيره تيكن، ياخود .. هتد، جگه له و لاوه پيشمه رگانه، لاواني ديكهش كيشه دروست دهكەن، دهستكهوتني چهك و تهقه مەني زۆر كاريكي ئاسانه و تهنا بریک پاره ي دهويت وئیدی هيج مه رجيك نيه بۆ ئەو كه سه ي كه چهك دهكریت، چونكه بازارتيكي نيمچه ئازادي ههيه و مه بهست له و بازرگاني كردنهش تهنا قازانچيكي ماديه، سهره تا گەر له و بازاره سهريازيه وه دهست نهكەن بهر يگرتن له ته شه نه كردني كيشه كان، ئیدی ليژنه ي ئەمني و ليژنه ي قهزائي، تهنا پاش كاره ساته كان دهگەن و ئەوهي ده ميني كردنه وه ي فاييكي نوپيه له بنكه ي پوليس.

شهوي ۱۹-۲۰/۹/۲۰۰۲ له گه ره كي شورش هه ر له نزيك خورئاواوه ناوبه ناو بۆ چه ند جاريك تا گه يشته كاتزمير يانزه ي شه و تهقه و شه پو پيكدادان رووي دا. له نيوان هاو لاتياندا، دوا جاريان ماوه ي زياتر له (۱۵) خولهك تهقه بهرده وام بوو له چه ند لايه كه وه، بۆ به ياني چومه بنكه ي پوليس و ئاسايشي شورش بۆ پرسيار، وتيان: ئاگادار نين، چونكه كه س نه هاتوو سهكالا بكات لي ره، تهنا بيستومانه .. ئەمه قهيناكه، به لام هيزيك بيكه پيرواه له تپي پاريزگاري و پوليس و ئاسايش به ناوي ليژنه ي ئەمنيه وه و ئەي كامه يه پاراستني ئەمنيه تي شارو هاو لاتيبان؟

له لاپه ره (۲) ي ژماره (۹۱) ي رۆژنامه ي (هاولتي) .. رۆژي دوو شه ممه
۱۵۲۰۰۲/۹/۲۳ بلاو بووه ته وه

به دواوه بير له جوړيكي ديكه ي خه بات بكه ي نه وه، تا ئاينده يه كي باشتر بۆ كورد بيته بوون، له و رييه شه وه بتوانين خومان و رۆحي شه هيدە كانمان ئاسوده بكه ين، ئەو شه هيدانه ي بۆ ئازادي و سه ريه ستي ئيمه ي كورد بوون به قورباني.

له ژماره (۱) ي ههفته نامه ي (دهنگ) دا رۆژي ۲۴/۴/۲۰۰۵ بلاو بووه ته وه

باشتر كه جه عفهري نه هات

جه عفهري سياسيە كي راستگۆي درۆزنە .. !! مه به ستم ئەو هيه ده زانی چۆن سياسەت ده كات له گەل كورددا.

به ره له پيكيهتانی حكومه تي عێراق، جه عفهري چه ندين جار هاته كوردستان و له گەل سەر كرده كانی كوردا كۆبووه وه، تا به ره وه به غداي بردن و ئامانجه كانی خۆي به دي هینا، له گەل ئەوه شدا درۆي وه ك يه كي له گەل كردن.

جه عفهري كه نايات بۆ مه راسيمي سویندخورادنی سەرۆكي هه ریمی كوردستان، مانای ئەو ه نیه كۆنه قینی هه بیته له گەل بارزانی .. مانای ئەوه ش نیه كه ئاره زووی له كه شو هه وای هه ولێر نیه، به لكو ريك ئەوه مان پیده لیت: كورد نابیت ئیبراز بكریت، پیمان ده لیت: ده بی به هه ر شیوه یه ك بیته كورد بكریته قاوغی عێراقی بوونیکي ژیر ده سته یی، به لام ئەم نه هاتنه ی خیری پیوه یه گه ر سیاسیه كانمان عاقلانه تر سوود له لوته لایي جه عفهري وه ر بگرن، نه هاتنی جه عفهري ئاماره یه كه بۆ ئەوه ی نه ك هه ر گروپو لیسته كه ی خۆي قبولیان نیه كورد بكریت به خاوه ن کیانیکی نه وعی له جوگرافیای خاکی خۆیدا و هه ندیکیشیان لی حه رام کرابیت، به لكو سه د ده ر سه د پیکانی ئامانج و خواستی ئەو سی ولاته ی دیکه شه كه خاکی كوردستانیان به سه ردا دابه ش كراوه .. به تابه ت ئیران كه هیلانه ی بیروكه سیاسیه كانی جه عفهري و هاوپرواكانیتی له عێراقی ئەمرودا.

لیروه ده كریته چ ئەمريكا و چ عه ره بی عێراقی بخرینه به ر نه شته ری لیكۆلینه وه ی سیاسی و بریاریش له و باره یه وه بدریت .. بۆ نمونه له لایه ك هیزی فره ره گه ز له شاری كه ركوكدا وینه ی تاله بان ی سه رۆك كۆماری عێراق و بارزانی سه رۆكي هه ریمی كوردستان ده درینن و سوکایه تی به ئالای كوردستان ده كه ن، له لایه كي دیکه شه وه جه عفهري سه رۆك وه زیرانی عێراق، نايات بۆ مه راسيمي سویندخورادنی سه رۆكي هه ریمی كوردستان .. تیکرا هه موو ئەمانه پیمان ده لین: كه چیدی کاتی نه رم نیانی نیه و کاتی هه لویست وه رگرتنه له نیه ته خراپه كانی ئەو هیزو لایه نه سیاسی و چه كدارانه ی كه كورد خۆي به هاوپه یمانی ئەوان ده زانیته و ئەو نااكاریه ش قبول نه کریته لیان.

به چ پیوه ريك ده بی ئیمه نازی ئەوان هه لگرن .. !!؟، ئە ی ئیمه نین زۆرتین تاوانمان ده ره ق كراوه له لایه ن ئە حباب و ئە قریبا كانی جه عفهري و عه لاوی و یاوه رو هه موو ئەو دارو ده سته یه ی ئیستای به غداوه !!؟.

پیده چی جه عفهري به م هه لویسته ی بیه وی هاوپرای خۆي بۆ به ناو مقاومه ی عێراقیه وه ده ربهری .. ئە گه رنا بیانوی چیه بۆ نه هاتن .. خۆ گه ر هه لامه تیشی بوايه ده ی توانی پا كه تیک کلینكس به ی نیت له گەل خۆیدا.

باشتر كه جه عفهري نه هات .. بۆ ئەوه ی لانی كه م كورد بزانیته بواری عێراقی بوونه وه زۆر ته سه كه و مه گه ر ببینه وه به هاولاتی پله ی دوو، له و عێراقه ی كه ته نها كورد واده زانیته ناوی عێراقی فیدرالی دیموکراتیه، ئە گه رنا ئەوان .. به رده وام ئیمه و خه باتمان و شه هیده كانمان و سه روه ریه كانمان و داواكانمان كه په تی هیچ ده كه نه وه .. !!

له ههفته نامه ی (كهركوكی ئەمرودا) بلاو بووه ته وه

كى بەر بەم تەقىنەوانە دەگرىت ؟..

گۆرپانكارى بەردەوام .. ھەموو پىنتىكى دۇنيا دەگرىتەو، بە پىنى شوپىن و كات گۆرپانكارىيەكان جىاوازى ھەيە لىرەو لەوى.

لە عىراقى پاش سەدامدا، كە نەمانى سەدام دەسەلاتەكەى بۇ خۆى گۆرپانكى گەورە بوو لە رۆژھەلاتى ناوہراستدا، گۆرپانكارىيەكى زۆر .. رۆژانە دىتە ئاراو، سەبىرتىن و ترسناكترىنيان دياردەى تىرۆر تەقىنەوكانە لە گۆرپەپانى ئەمپۆى عىراقىدا.

ھەلبەتە قسەكردن لەسەر دەست و لاىەن و پشتىوانانى تىرۆرىستان زۆر ھەلدەگرىت، چونكە بۇ ھەموو جىهان روونە كە مرقۇگەلىك ھەن، نازانن لەگەل عەقلى سەردەم و گۆرپانكارى سەردەمدا رىيەكەن، دواجارىش دەبنە باشترىن رۆبۆتى ئەكتىفىستى كوردەو تىرۆرىستىەكان لە ھەموو شوپىنەكانى جىھاندا، جگە لەوھش زۆرىك لە ولاتىانى بەرژەوہندخواز كە لەو رىيەوہ سوودمەند دەبن، زۆرترىن كۆمەكى مادى و مەعنەوى تىرۆر دەكەن لە جىھاندا.

بەلام لىرە پىويستە لەسەر ئەو ھىزەى دژاىەتى تىرۆر دەكات و كار بۆ سەقامگىرى ئاسايشى ولات دەكەن، ھەلوہستەيەك بەكەين و لە خۆمان و لەوان بىرسىن: ئاخۆ سەققىكى زەمەنى ھەيە بۆ ئەوہى تىرۆر تەقىنەوكان ئىستىكىان پىبىكرىت و لە لوتيان بدرىت !!؟ ياخود تا چەند بەرنامەكارى ھۆشيارى خەلكى كە لەرپى مېدياوہ كارى بۆ دەكەن، سەركەوتووہ لەوہدا كە گەراى تىرۆرىستان كەم بكاتەوہ لە عىراقدا؟!، ئەمانەو چەندىن پىرسىارى دىكە، كە ناكرىت لىي بىدەنگ بىن، چونكە گەر بپيارە لەگەل عىراقداو لە يەك جوگرافىاي ولاتىكدا جارىكى دىكە بژىن، دەبىت ئاورپىك لەو لافاوى خوينە بەدەينەوہ، كە زۆربەى ھەرە زۆرى شارەكانى عىراقى گرتووہتەوہو بەرەو كوردستان ھەلدەكشىت و سنورىكمان نىە دابەشى دوومان بكات و كەمتر بترسىن لە تىرۆر.

سوپاي عىراق، رۆژ بە رۆژ ژمارەيان زىاتر دەبىت و ھىزى پۆلىس و گادىرى نىشتمانى و جۆرەھا ناوى دىكە دادەنىن بۆ دروستكردى دەستەو تاقمى تايبەت بە پاراستنى ئاسايشى شارەكانى عىراق، ژمارەى ئەو ھىزەى عىراق زۆر لە ژمارەى تىرۆرىستەكانى نەك ھەر عىراق بگرە جىھانىش زىاترە، بەلام عەقلىەتى كاركردن بۆ بنىركردنى

تىرۆر توندپەوى، ھەلبەتە بەرنامەى لەبارى دەوى، چونكە لە عىراقدا دياردەيەكى نوپىەو دەبىت خويندەوہ بۆ تىرۆر بكرىت و پاشان بەرنامەپژىي بۆ نەمانى بكرىت.

ھىزىك كە ژمارەى لە سەد ھەزار كەس زىاتر بىت و نەتوانى رى لە چەند سەد كەسنىك بگرىت كە رابەرايەتى بزوتنەوہيەكى تاسەر ئىسك دوژمن بە مرقۇايەتى بكەن، ھىزىك بەو ھەموو خەرجى و كەرەستە جەنگىەوہ نەتوانن دەستى تىرۆر لە بندا بقرتىنن، ھىزىك كە رۆژانەو ھەفتانەو مانگانە پشتىوانى زىاتر پەيدا دەكەن و پارەيەكى زۆر خەياليان تىادا خەرج دەكرىت .. نەتوانن بەر بە تىرۆر بگرن، دەى خەلكى سقىلى بى توانا لە بەرامبەر ئەو خوينرپژە پرچەك و تەقەمەنيانە چىيان پىدەكرىت !!؟ .

لە ماوہى رابردودا شەوانە لە بەرنامەى كەنالەكانى(عىراقىەو شەرقىەو كوردسات و سەتەلاىتى كوردستان)وہ، بەرنامەى(تىرۆر لە چنگى دادوہرى)دا نىمايش دەكرا، خەلكى تىنىكىان بە بەردا ھاتەوہو و اياندەزانى بەراستى ئىدى تىرۆر لە چنگى ياساو دادگا رزگاربان نابى و دەبىت ئەم ولاتە جىبھىلن، بەلام لە پر بەشپوہيەكى چرتر كەوتنەوہ چالاكى و رۆژانە شەقام و بازارو فەرمانگەكانى عىراق دەھىننە لەرزەو خوينى زۆرىك لە مرقۇى بىتاوان دەپژىن لە ھەولدانىاندا بۆ پىكانى ئامانجەكانيان، ھەر بۆيە جىي خۆيەتى ھەر يەكى لە ئىمە بپرسىن: تاكەى ئەو ھەموو پارەيە بۆ ئەو ھىزە تەرخان دەكرىت .. !! كە ناتوانن چارەسەرى كىشەى گەورەى عىراق بكەن و رۆژانەش لەشپوہى مانۆرى سەربازىدا لە شەقام و كۆلانەكانى شاردا خەلكىيان ھەراسان كرددوہ، تاكەى تەنھا چەكىك دەدەنە دەست منالى خەلكەوہو دەياندەنە دەمى درندەكانى تىرۆرەوہو يەك مىكانىزمى گونجاوئىشتان نىە بۆ بەرگرتن لە تىرۆر؟! ئىمە دەمانەوى لە پاش نەمانى دەسەلاتى سەدام بە ئازادى و بەبى ترس بژىن، ئەگەر ئەو ھىزەى بەناو پاسەوانى نىشتمانى و پۆلىسى ولاتن .. ناتوانن ئاسايشمان بۆ دابىن بكەن، دەكرىت ولات بسپىرن بە قەزاو قەدەرەو بەسەر ئىمەدا پۆز لىنەدەن لەوہ زىاتر، دان ئىشەيەكيان بىت بە(لىو .. لىو)واقە .. واقە) ئۆتۆمبىلەكانى پۆلىس مېشكى ھەموو ئەو كەسانە دەبەن كە بە شەقامەكاندا دەپۆن، خەلكى وا دەزانى مەترسەيەك لەو ناوہيە، كاتىك دەگەنە ئەو شوپىنە، پى لەسەر سكلپتەرى بانزىنەكە توند دەكەن و بۆى دەردەچن!! .. دەزانن وەكو شوانە درۆزنەكەتان لىھاتووہ،

ئەگەر بۇ كارى زۆر گرنگىش بىن بۇ گەرەككە خەلكى بروتان پىناكات، چونكە ھىندە لە بەلاش(ويقە .. ويقە)ى ئۆتۈمبىللەكانتان كردووہ بە گوڭى خەلكدا .. راھاتونن كە ھىچ نىہ، وا دەزانن بۇ پىاسە ھاتونون خەرىكى مانۆرپو شتى لەو جۆرەن.

پۆيىستە لانى كەم رۆژى يەك كاتژمىر وانەى تايبەتى ھەبىت بۇ پۆليس، تا بزانن ئەركەكانيان چۆن جىبەجى بكن، تا فيرېن چۆن لەگەل خەلكدا مامەلە بكن لە بكنەكانى پۆليس ولەناو بازارپو لە شوپنە گشتبەكاندا، چونكە تا ئىستا ھىزى پۆليس بە ئاراستەى ترساندننى خەلكدا كار دەكەن، وادەزانن ئەگەر لە ھەر شوپنىكەوہ تىپەرىن، ھەتمەن دەبىت خەلكى لىيان بترسىت، ئاخىر خۇ خەلكى ھەمووى لە دەرەوہى ياسا نىنوتىرۆرىست نىن، خەلكى ھەز بەو شوپناھ دەكەن كە پۆلىسى لىيە، چونكە وادەزانن پۆليس ژيانيان دەپارىزى!!، كەچى تىگەيشتنى پۆليس جىاوازە، فىرکردننىان فىرکردنىكى ئەكادىمىيانە نىہ بە پىى واقىعى كۆمەلايەتى و ئابورى و سىياسى كۆمەلانى خەلك، ئەگەر وانەيەك ھەبىت بىخوينن، وانەى دەم و چا و گرژكردنە، وادەزانن پۆليس دەبىت بونەوہرىكى ترسانك بىت.

پۆليس دەبىت تەنھا ئامانجى چاوہروانى سەرى مانگى موچە نەبىت، كە رۆژانە بىخەم و خەيال لە شەقامەكاندا لىيان دەبىتە قورىانى دەستى تىرۆرىستان، پۆيىستە خەمى ولات و خەلكى .. ئامانجى سەرەكيان بىت، پۆيىستە بەرپىرسانى پۆلىسىش ئاگادارى ئەو حالەتە بن، كە دەبىت پۆليس لە نىو خەلكەوہ بۇ تىرۆر بگەرېت، لە چاوى خەلكەوہ، بە عەقلى خەلكەوہ .. نەك خۇيان وا دابننن كە بە تەنيا ئەو ئەركەيان پى جىبەجى دەكرىت و ئىدى ھەموو خەلكانى دىكەش سفرى دواى فارىزەبن.

گەر بمانەوى بەر بە تىرۆر بگرين، دەبىت يەكرپىزى ھەبىت، نەك جارى وا ھەيە ئەفسەرەكانى پۆليس متمانە بە پۆلىسەكانىش ناكەن ..!!، ئەگەر پۆلىسىك جىى متمانە نەبىت و ترسى ئەوہى لىبىكرىت كە دەستى لەگەل تىرۆرىستاندا تىكەلە، بەھانە چىہ بۇ ھىشتنەوہى لەرىزەكانى پۆلىسدا!!، ناكرى تەنھا شەوگەرى لە گەرەكە كوردىيەكاندا بە گەشتى شەوانەى ھىزەكانى پۆليس دابنرىت، پۆليس تەنھا بە پۆشىنى جىلو بەرگى پۆلىسى .. پۆليس نىہ، بەلكو بە ئەنجامدانى ئەركەكانىوہ پۆلىسە .. جىى خۇيەتى ئەگەر پۆلىسى مەدەنى ھەبىت و موچەيان وەكو پۆلىسى ئاسايى بىت و كارى باشتر

بكن لەسەر تىرۆر كردووہ ناياسايىيەكان، ئايە ئەم كارە كراوہ تا ئىستا!! ئەگەر كراوہ كوا؟ ئەگەر نەكراوہ، ئەوہ دلنباين كە بەرگرتن لە تىرۆر و نابىت، با دە ئەوہندەش موچەى پۆليس زياد بكات مەرج نىہ بە زيادكردنى موچە ئىدى بىن بە(مارى مارخۆر)، ھەر ئەو پۆلىسانەو ھەر ئەو فەرماندەيىيە .. ئىدى پارە لەوانەيە قەلەويان بكات، بەلام رىوشوئى باشترىان نىشان نادات بۇ دژايەتى و نەھىشتنى تىرۆر، لەبرى زيادكردنى موچە با پلان و كاركردنى نوئىيان پى بوترىتەوہ لەسەر چۆنىەتى نەھىشتنى تىرۆر بەگژداچونەوہى، باشە گەر بىت و بەروارد بكن لە نىوان پارەى تىچووى تەقىنەوہكانى يەك مانگى شارىكى وەكو كەركوك و كرى تىرۆرىستەكان و پارەى فرۆشتنى مرۆفە خۇكۆرەكەش، چەندجار لە پارەى موچەى گشتى پۆلىسەكانى سنورى پارىزگاي كەركوك كەمترەو ناتوانن بىناقاقاي تىرۆرىستان بگرن بەر لەوہى بە پەنجەى مەرگ بىناقاقاي خەلكى خىر لەخۇنەديوى ئەم ولانە بگرن .. كى بەر بە تىرۆر دەگرىت ..!!؟؟!

لە ژمارە ۷۰ رۆژى يەك شەممە ۶/۵/۲۰۰۵ ھەفتەنامەى كەركوكى ئەمرودا بلاو بووہتەوہ

له نیوان (تالەبانی و جەعفەری) دا

هەلبەتە قسە کراوە لە بارەى ئەگەرەکانى هەلۆهشانەنەوهى ئەو هاوپەیمانیه نەوعیهى نیوان کوردو شیعە، کە سەر لەبەرى موحامە لەکردنیکى بى تام و بى مانا زیاتر نیه، بەلام گەر لە گوتارو جموجۆلهکانى شیعە بپوانین لە ئیستادا کە سەرۆک وەزیران لەوانە، لەوانەیه هەندیک سەرە داوى دیکەمان چنگ کەوى.

جەعفەرى کە بۆ خۆى راستەوخۆ دەوریشیکى دلسۆزى سیستانى و دەمارگیریکى مەزەهەبییه، ئەوهى لى بەرەم هاتوو تا ئیستا تەنها فیل و تەلهکەبازى بوو بەرامبەر بە کوردو کیشەى کوردو تەنانەت بەرامبەر عەرەبى سوننەش لە ناوەراستى عێراقدا.

تالەبانی کە سەرۆک کۆمارە نوینەرایەتى کورد دەکات لە گەورەترین پۆستى سیادی عێراقەوه، ناکرێ هەروا لە دانیشتن و سەردانەکانیدا لەگەل جەعفەرى، باوەر بەو سیاسیه هەزەلیه بەهێنیت، کە جگە لە گێرانی رۆلى کارەکتەرێک هیچى دى ناکات لە پۆستى سەرۆک وەزیراندا، بیریشمان نەچیت کە سیناریستى رۆلهکانى جەعفەرى مەرجهى شیعەو راستەوخۆو ناراستەوخۆ(عەلى سیستانى)یه کە بەرەگەز هاوڵاتیەکی ئێرانیهو بۆ دووبارکردنەوهى پیکههینانى جمهورییهکی هاوشیوهى جمهوری ئیسلامى ئێران لە هەولدايه، لەو پیناوەشدا بى شومار کارەکتەرى هاوشیوهى جەعفەرى و موقتەدا بەرەم دەهینیت لەنۆ گۆرەپانى سیاسى و سەربازى عێراقدا.

راستە کورد سیاسەت دەکات بە عەقلى سەردەم لەگەل عەرەبداو بە پلهى یەكەم لەگەل شیعەدا، بەلام ناکریت هیندە سەرقالى گەپان بین لەدووى پیگەى بیرکردنەوهکانى جەعفەرى و هاوشیوهکانى تا بتوانین لەگەلئاندا بىر لە دووبارە دروستکردنەوهى عێراقیکى زەبەلاح بە چەك و سەربازى ناھۆشیار، وەكو چۆن لەرابردو سەربازە شۆڤینەکانى عێراق بە وشەیهكى(سەدام) کوردستانیان خاپور کرد، ئەمە لە کاتییدا کە ئیستا حکومەتەكەى جەعفەرى بریارى داوہ ئەو سوپایەى لەژێر ناوى(بروسکە)دا سەرقالى فراوانکردن، پەل بکیشن بۆ سنوورى کەرکوک و موسل، هاوکات لەگەل گوتارە سەدامییهکانى جەعفەرى و هەموو نەیارەکانى دیکەى کوردو فیدرالى کوردستاندا.

دەکریت هەلۆهستەیهكى جدیتر بکەین لەسەر ئەو پیلانەنى عەرەبى شیعەو سەرۆک وەزیرانى عێراقو لەویوه بىر لە قبول کردنى بیروپاكانى جەعفەرى بکەینەوه، پێویستە لە ئیستادا هەرچى زووتریشە پەلى هەموو جەعفەرییهکان بگرین بۆ سەر میزى کۆبوونەوهکانى پارلەمان و هەموو ئەو بەلێنو بپارێنەوه سەبارەت بە کوردو کیشەى کوردە کە دراوہ، لەژێر چاودێرى ئەمریکاو نەتەوه یەکرگرتووہکاندا پینانى ئیمزا بکەین و سەفیکى زەمەنیشیان بۆ دیارى بکەین، کە زووتر دەست بەجیبەجى کردنى مادەى(٥٨) بکریت، تا نەبووہ بە یەكێک لەو خەوانەنى کە کورد لە رابردو شەوى پى رۆژ دەکردەوهو رۆژمان گەشت بە(هەلەبجەو ئەنفال و سوتانى گوندەکانى کوردستان)، با خەریکی تۆمار کردن نەبین بۆ میژوو، وەكو چۆن تا ئیستاش لەسەر زارى نەوهى نوێ باسى ریکەوتننامەى(سیقەر) دەکریت و دواتر(لۆزان)ى بەسەردا دیت، کار واپروات بەر لەوهى هیچ شتیک بکریت، بۆ کیشەى کورد، عەرەب بىر لە هینانە کایەى کۆدەنگیەک دەکەنەوه هاوشیوهى(ریکەوتنى جەزائیر)و ئیمەش دەبى بلین دەبوايه بۆ یەك رۆژ دواخستنى جیبەجى کردنى مادەى(٥٨) رازى نەبوینایە، بەلام پاش چى !!..

لە گۆرەپانى سیاسى عێراقدا کورد وەكو هیزو وەكو قەبارە بوونى هەیه، بەلام وەكو گوتارى سیاسى یەکرگرتوو .. وەكو دەسەلات .. وەكو یەكەنگى لە ئاست داواکانى کوردا، هەرگیز نیهو هیچ گوتاریکیان لە هی یەك ناچیت، بەتایبەت یەكیتى و پارتى کە دوو حیزبى گەورەى باشوورى کوردستان و پێشتر ئیستاش خاوەنى دەسەلاتەکانى کوردستان، ئیستا هەردوو پۆستى سیادی لە عێراقو کوردستان یەكیتى و پارتین، باشە کەى کش مەلیک دەکەن لە دوا جولەى بىرتەسکییه نەزۆکەکانى جەعفەرى و هیلى سوورى بۆ دیارى دەکەن، هەلبەت ئەم دەردەسەرییهى ئیستای جەعفەرى بۆ کورد، پێشتر یاوەر و عەلاوى بوون، بەلام ئیستا بارودۆخەکە زۆر ناسکترەو کاتى موماتەلە نەما .. کاتى ئەوه نەما، ئەوان بە بیانووى گەپانەوهى ئاسایش بۆ عێراق سەربازەکانیان قەلەو بکەن و ئیمەش لەنااگاییدا لەدووى دلنەرمى و سۆزى عەرەبى شۆڤینى عێراقو هەموو ولاتانى دراوسێى عێراق بگەرین.

گەر ئیستاو لەم کاتەدا بىر لە دروست کردنى گوشار نەکەینەوه لەسەر بەغدا، هیچ گرتیەک نیه بۆ ئایندهى پاش نوسینەوهى

دەستوری ھەمیشەیی عێراق، چونکە ئەوان تا ئیستا تەنھا درۆیان
لە گەل کردووین، ناکرێت بێر لە یەک وشە راستی بکەینەووە کە ئەوان
بیلین، گەر بەرژەووەندی سەد دەر سەدی خۆیانی تیا دا نەبێت.

لە ژمارە (٧٦) ی ھەفتەنامە (کەرکۆکی ئەمڕۆ) دا بلاو بوووەتەووە

قەسەپكە بۇ رۆژنامەگەرىيى ئەم سەردەمە

رۆژنامەگەرىيى پېشەپەكە ۋەكۆ ھەموو پېشەپەكەنى دېكە ۋە ھەمووشيان گىرگىترە، چونكە كارى رۆژنامەوانى كەمتر نىە لە كارى ئەو سىياسەتكارانەى ھەموو گرەۋىك دەكەن بۇ ۋە گرگىترى كورسى دەسەلات، بەلام جىاۋازيان لە ۋەدايە .. سىياسەتكار درۇ دەكات و رۆژنامەوان درۇكانى ئەوان دەردەخات، سىياسەتكار بەرەنجامى ناكۆكيان خويىنرېشتن ۋە جەنگو مالويزانەى و .. رۆژنامەوان راستى كارەساتەكانى ئەوان دەخاتە بەر چاۋى خەلكى.

رۆژنامە نووس كەسىك نىە كامىرايەك و رىكۆردەرىك ھەلگىرېت و بگەۋىتە ناۋ شەقامەكان و لەبەردەم قەرمانگە ۋە بارەگاي حىزب و لاي بەرپرسەكان كەۋتېت .. رۆژنامە نووس كەسىك نىە تازە بە تازە فېرى ئەلفو بېى نووسىنى خۇئاسايى بوۋىت و ناۋى لىبىرېت رۆژنامە نووس .. نا كاكى جەرىدەۋانەكان !! كارى رۆژنامە نووسى بەر لە ھەموو شتىك ئاكارە ۋە رەۋشە .. دەبېت ھىچ كارىكى ناپرەۋات قبول ئەبېت لە بچوكتىرەۋە تا گەۋرەترىن، ئەگەر لە ۋە پىناۋەشدا لىدانى خواردو كەۋتېتە بەر ھەپەشە .. دەبېت ئەۋ كاتە زىاتر ئاسۋودە بىت كە تۆ پەيامە راستىكەت گە ياندوۋە، نە ۋەكۆ كاكىك لە كاكەكانى حىزب و نازانم حكومەت و ئەۋ شتانه قەلس نەبېت .. قىروسىاي لىبىكەيت و ھىچ نەلېت لەسەر نادادى و ناياسايەك كە دەبىبىت .. ياخود بە بەلگەۋە سەد دەر سەد بۆت روون دەبېتەۋە .

لە ھەمان كاتىشدا دانىشتن نىە لە ژورېكداۋ دوو پاسەۋان دەرگاكت بۇ بپارېزن و بخۆيت و بخەۋى ۋە ھەيرانى رۆژنامە نووسى بە كەيفى كەسىكى دىكە بچرېت بۇ خەلكى ستەمدىدەى ئەم ۋلاتە خىر لە خۇ نەدىۋە .

ھەر كەسەۋ دەبىبى بەبى ئەۋەى ئەزمونىك ھەبېت ياخود ۋوركشۋېكى بىبىبېت لەسەر رۆژنامەۋانى .. ئىدى بە خزمایەتى بېت يان بە خۇبىردنە پېشەۋە بېت، خۆى گە ياندوۋەتە دەزگاكانى راگە ياندن و بانگەشەى كارى رۆژنامەۋانى دەكات و ھىچىشى پى نىە لە ۋە بارەپەۋە، براينە بازاپ گەۋرەپە .. شارىش فراۋانە .. كەسابەتېش زۆرە .. تكايە ئەۋ كەسەى ناتوانى بە ئەخلاقى رۆژنامەۋانى تەۋاۋەۋە قەلەم بخاتە سەر پەپە، با كارەكەش ناشىرىن نەكات لەبەر چاۋى خەلكى،

چونكە يەكەمىن فاكترى ھاتنە ئاراي دەسەلاتى خەلكى ۋە ھىزى شەقام .. رۆژنامەۋانىە، كە پاش سى دەسەلاتەكەى دىكەى ۋلات .. تەشرىعى ۋە زايى ۋە تەنفىزى .. دەسەلاتى چوارەم دەسەلاتى رۆژنامە نووسى و راگە ياندنە .

ئومىدىك گەر ھەبېت بۇ ھاتنە كايەى سىستىمى ئازادى و دىموكراسى لە رىى ئازادى رادەبىرپىنەۋەپە، پىروايە كمان بەكارى رۆژنامەۋانى و سەندىكاكانى كۆمەلگەى مەدەنىە، بەلام كار و پىروا ھەر كەسەۋ بە ئارەزۋى خۆى و لەبەر بەرژەۋەندى خۆى قسەۋ ھەۋال بھۆنېتەۋە .. حالمان باش نابېت، ئەۋەندەى رۆژنامە دەردەچېت ئەۋەندە خويىنەرى جدىمان نىە، ئەۋەندە رۆژنامە نووسى راستىمان نىە .

سەپىرەكە لە ۋەدايە بە ئاشكرا لايەن و جى ئارپاستە ۋە ھەندى جارىش مەبەستى ووتارو ھەۋال ۋە بابەتى ھونەرى ۋە ئەدەبى دەردەكەۋى تىياندان و بانگەشەى ئازادى رادەبىرپىنىش دەكەن، كاكى خۆم رۆژنامەۋانى ئەۋ چەند لاپەرە بۆرۈ پى وىنەۋ ھەۋالى دوۋبارەۋە لە يەك چوۋە نىە، كە ھەر حىزبەۋ خەرىكىتى ۋە بە تىراژىكى زۆر دەپخەنە بازارەۋە، نا ئەۋە تەنھا ئەنجامدانى كارى حىزبىەۋ ھىچى دىكە، رۆژنامەۋانى تەنھا ناۋ نىە لەسەر روۋپەرى رۆژنامەكانداۋ رۆژانەۋ ھەفتانەۋ نىۋ مانگانەۋ مانگانە بەۋىتە بەرچاۋى خەلك .. نەخىر دەبېت بەۋپەرى گۆپنەدان بە قسەۋ قسەلۆكى دلسۋتاۋەكانى حىزب و حكومەت و سەرمايەدارەكان .. زوبانى نووسىنت كار بكات، بەلام گىرگىشە ۋەبەستەى مەرج و پەيمانناكانى رۆژنامە نووسان بىت و يەكە دلسۆزى ياساۋ مافى مرؤف و راستگۆيى بىت .

رەۋا نىە لەبەر ھەر ھۆيەك بىت تۆمەتى ناپرەۋا بدەپتە پال كەسانىك كە دوور بىت لە راستىۋەۋە ئامانجى تايبەتى بېكى .. رەۋا نىە بەبى ئەۋەى رەش و سىپى لە يەك جىابكەپتەۋە .. حوكم بدەپت، ئەگەر لە ياسا لادەرىكت بۇ ئاشكرا بوۋ بە بەلگەى تەۋاۋەۋە .. تاۋانە نەپخەپتە سەر پەپەى رۆژنامەۋ چاۋپۆشى لىبىكەيت، لەبەر ھەر ھۆيەك بىت .

زۆرىك ھەن ۋەكۆ چاۋلىكەرى خەرىكى نووسىنى ووتارن بۇ رۆژنامەكان .. بەبى ئەۋەى ھىچ شتىك لە بارەى مەرجەكانى ووتارەۋە بزائن، بە پەندى پىشىنان و قسەى سەر تەنورىان و ناۋ مەجلىسى دىۋەخان دەست پىدەكەن و كۆتايىبەكەشى نازانن چىيان ووتە .. من بەۋ كەسانە دەلېم: بھىلن خەلكى بتوانىت رۆژنامە بخويىنېتەۋە، چونكە ئىمە پىۋىستمان بە خويىنەر ھەپە، با لەبەر بابەتى نابابەت و لاۋازو

بېفەر خەلگى دوور نەكەنەوہ لە خویندەوہ، رۆژنامە ھەيە بە سەرنووسەريشەوہ .. پانتايى گرنگ لە لاپەرەكانى رۆژنامەكە تەرخان دەكەن بۆ باسێك .. يان شتێك كە تەنهاو تەنها بۆ بەرژەوہندى تاكە كەسى خۆى دەگەرێو لە لای ھەموو خوینەرێكى زيرەكيش ئاشكرایە، من نامەوێ تەشھير بە كەسەوہ بكەم، بەلام دەتوانم بەلگەى روون و ئاشكرای يەكێك لە رۆژنامە زۆر ديارەكانى ناو شارى كەركوكتان بۆ بەيئەمەوہ، پيم باشە ھەر وا لوغزێك بێتو بە خۆياندا بچنەوہ، چونكە سەر ئيشەيەك ئەوہ ناھيئي ھەموو دونيا تيبگەيەن.

زۆرم ماوہ بيليم .. بەلام بۆ ئەم باسە ئەوہندە بەسە تا شتێك لەو كارەساتى ئيفليج بوون و ناشيرين بوونى رۆژنامەوانى بەخەمە بەرچاوى خوینەر .. بەلكو كار بكات لە دلى سەرنووسەرو دەستەى نووسەرانى رۆژنامەكان و تۆزقالێك بە كارەكانياندا بچنەوہو راستى و ھەلەى خۆيان ديارى بكەن و نەيھيلن.

*لە لاپەرە(٢)ى ژمارە(١)ى رۆژنامەى(كەركوكى سەي) رۆژى ٢٠/٢/٢٠٠٥
بلاو بوو تەوہ

ئايا چەمچەمال.. ياساي تيايه

هەرۆك گومانی تیانیه یاسا بۆ خزمەتی مەوقایەتی دانراوه، نەوێك چەند بېرگەو مادەیهك كە حكومەتی عێراقی بۆ پاراستنی بەرزەوهندیه تاییهتیهكانی خۆی دایتاشیون، بەلام سەیره شارێکی وەك قەزای چەمچەمال كە زیاتر لە (۱۰۰,۰۰۰) سەد هەزار دانیشتووی تیا دەژیت هیچ سیمایهکی جوانی تیا نابینریت، یاسا بۆ سەر خەلكی هەژار وەك شیر پەنجەیهو لێیان نابیتەو، بەلام بۆ چینیکی دیکە کۆمەلگە یاسا پیاویکی کۆیرەو دەبی رینمایي بکریت، بېواناکەم ئەم حالەتە حكومەتی هەریم لێی بی ناگابیت، مەحالە هیچ مەوقێك بتوانیت دەروونی ئارام بێت و بەبی خەم ژیان بگوزەریت لێ چەمچەمالدا بەردەوام لە ترس و دوودلی دان، هۆی ئەو ترس و دوودلیەش چەند هۆکاریکی هەیه، لەوانە زالبوونی دیاردەي خێل و عەشیرەتگەری لەناوچەكە، پێگەي جوگرافی كە ئەكەوێتە سەر هێلی تەماس لەگەل هیزەكانی رژیما، كەمتەرخەمی حكومەتی هەریم بۆ چەسپاندنی یاسا لەشارەكەدا، لەگەل ئەو هەشدا هەولداوه كەم و زۆر بۆ بەرەو پێش بردنی شارەكە، بەلام دلسۆزانی ئەم شارە هێندە كەمن بەپەنجەي دەست ئەژمێردرین، بچوكترین پرۆژە كە ئەكریت لەم شارە یان ئەبیت بەناتەواوی بەشێوازیکی نا هونەرییانە بێت یاخود هەولێ ئیقلیح کردنی ئەدریت یان بەستفرازەو ئەوتریت لەكۆئ ئەكریت؟ لە چەمچەمال؟

ئەمانە چەند فاكتەریك بۆ رووخاندنی هۆشیاری لەم شارە، زۆر لەدانیشتوانەكەي كە هەندیک باری ئابوریان باش ئەبیت دەست بەجی بیر لە جیهیشتنی چەمچەمال دەكەنەو و رووئەكەنە شاری سلیمانی خۆ ناھەقیشیان نیه، بەلام ئەشتوانن ببنە پشتیوانیک بۆ شۆرشیک دژی دیاردە دزیو ناشیرینەكان و نەهیشتنی ئەو دواكەوتنەو هەرەها رۆلی بەرچاوبینن بۆ هۆشیارکردنەوێ خەلك، ناكری بووتری لەهەموو رویەكەو دواكەوتوو، چونكە رۆشنیرو رۆژنامەنوس و خەلكی پێشكەوتوو خوازو هەنەرمەندی زۆر تیايه، بەلام هەناسەكانیان لەنزیک تاساندنەو دیتە دەر، ئەمەش هەر ئەو كارەنامۆییانە وایانكردوو كە رۆژانە لەشیوێ كورتە فیلم پێشانی خەلكەكەي دەدریت، چەمچەمال.. كەم شەقامی هەیه لەپێچی كۆلان و سەر سوچەكانیدا

یادگاری رەشی ئەنجامدانی تاوانیکی تیانەبیت، ئەگەر ئەزمایش بکریت دوور نیه خاكەكەي ئەو خاكە بێت كە زۆرترین خوینی تیا رژیابیت، رۆژانە ئیمەي زیندوو كە پیاسە ئەكەین لەخۆمان ئەپرسین: داخۆ كام شەقامەو كام پیچە دوا ویستگەي شەمەندەفەری رۆحمان ئەبیت؟ ئەمەش ترسنۆكیمان نیه، لەبەرئەوێ حاشا هەلنەگرە ئەگەر رۆژانە بەبازاردا تییەپین كەسانیک توش ئەبیت كە دوور نیه كەسیك یان زیاتری كوشتی و یاخود كەسانیک ئەبینی بەچەكەو بۆ تۆلە سەندنەو ئەگەر پین یاخود زۆر كەس كوژرا لەپیش چاومان و تانیستا بكوژ دەستگیر نەكراوه، هەندی جار یاسا نەیتوانیوه، بۆیه وەكو بەرزەكی بانان بۆی دەرئەچن، كە شارێك ئەمە رەفتارە جوانەكانی بێت گەرەنتی چیه بۆ ژیان خەلكی سادەو هەژار لەوشارە.. ئەم بارودۆخە ناكەوێتە ژیركیفی یاساوه ئەگەر بەپرسەكانی حكومەت و هەموو حزبەكانیش بەراستی كاری بۆ نەكەن، بەبی گویدان بەئینتمای حیزیو پلەي ناویریزەكانی (پ،م) و دەزگا حكومییهكان هەموو تاوانباران بدرینە دادگا و یاسا سەرۆر بێت، وەك یەكێك پیاو كوژە لێی گەرێ خۆمانەیهو یەكێك گۆلە بەرۆژە فرۆشە تەوقیف بکری، موخالەفە چیه، هیچ تەرازووی عەقلێك ئەم دادپەرۆرییهو ئەم یاسایە بە لۆژیک نازانیت، كە یەكسانی تەواوی تیا نەبیت، شارستانیەت زۆر بەخاوی پێش ئەكەوێت لە چەمچەمالدا، گەر وا بپوات لانی كەم (۳۰ بۆ ۴۰) سالی تر هیشتا ناگات بە ئیستای شاری سلیمانی نەك هەر وەك سیمای شارستانیەتی خەلكەكەي بەلكو پابەندبوونی بەیاساوه وەك ئەوێ ئیستا لەشاری سلیمانی فەراهەم كراوه.

نازانم رووی پینووسەكەم بكەمە كۆئ و ئۆبالی ئەم هەموو ناشیرینیە بخەمە ئەستۆی كی؟ كەسیك خۆی بەبەرسپار نەزانی لەم دیاردە دزیو نابەجییانە وەك ئەوێ حكومەت و دەسەلات نەبیت. ئیستای حالی حازر تا رادەیهك گۆرانكاری روویداوه بەسەر مەسەلەكاندا، بەلام كی دنیایە؟ جارێکی دی كارەساتەكان دووبارە نابنەو؟ هەرەها بەپی ئاماریك كە بەرچاوم كەوت رێژەي كوشتن و برینداربوون لەسالی (۲۰۰۱) دوو ئەوئەندەي سالی (۲۰۰۲) ه.

لە لا بەرە (۲) ی ژمارە (۵۵) ی رۆژنامەي (هاولتی) .. رۆژی ۱/۷/۲۰۰۲ ۱۵ بۆ ۲۰

چیدی باسی پیکهوه ژیان مه کهن

له یه که م روژه وه که من زاروهی (پیکه وه ژیان) م بیستووه، بهی ویستی خوم قینم له وشه که و له و که سانه یش بووه ته وه که ده یلین و دهینوسن و باوه ریان پییه تی، به و مانایه .. نا که من نامه وی له گه له که سدا بژیم و تاکره و توندیره ویم، به لگو بروام به وه نییه له گه له ته وه گه لیکدا بژیم ده م و چنگیان به خوینی ژن و پیاو پیرو مندالی نه ته وه که م سوور بیت و تائیس تاش که له که له ی نه مان و سپینه وه ی من و نه ته وه که م له سه ریاندا بیت.

کورد میژوویه کی خویناوی و ژیرده سته ی هیه، ئەمهش له سه ر دهستی ئەو سی نه ته وه هه مه جییه ی که چوار دهوری سنووری خاکه که یان داوه، له تورک و عه ره ب و فارس.

هه ر له میژووی کورددا ئەوه شمان بۆ باسکراوه که له هه موو شوپرش و به رخودانیگماندا، (مه رگه وه پ) یکمان بۆ په یدا بووه و هه موو (ریسه که ی لیکردوینه ته وه به خوری).

نازانم به و سیاسه ته ی سیاسه تکارانی کورد بلیم چی که کوردستانیان کردبوو به ئارامترین مالی تورکمانه کانی (به ره ی تورکمانی) و ئۆپۆزیسیۆنه کانی (شیعه) ی عیراق و نه ک هه ر ئەوه ندهش، به لگو خزمه تی باشیش ده کران، که چی ئیستا نمه ک هه رانم و هه رچی بۆ کورد خراپه ده یخوازن، هه ر وه کو چۆن باو باپیرانیان له پابردوودا له گه له کوردا کردوویانه و کردیان و ئیستا تاش خۆیان ده یانه وی میژوو دووباره بکه نه وه.

سیاسه تکارانی کورد نه له پابردوودا نه له ئیستای حالی حازریشدا نه یان توانیوه مالیکی سیاسی یه کگرتوو بۆ کورد چیکه ن و له ویشه وه سیاسه تی سه رکه وتنی کیشه ی کوردی بکه نه بنه مای ئاوها پرۆژه یه ک پرۆژی ئازادی و سه ره به سته نه ته وه بی بگاته ده م که ل.

له ئیستا داو له باشووری کوردستان که شاری که رکوک زۆرتین گه له گورگی جیهان دانی لی تیژده که ن، خالی سه ره کی مملانیی کوردی دوژمنه کانی شیئی .. خو خه له تاندنه گه ر له ده ره وه ی کورد که سی دیکه به براو دۆست و هاوپه یمانی نه ته وه ی کورد بزاین، کوا .. کی .. هاتوو و هه خشتیکی خستوو ته سه ر دیواری داواکانی کورد.

منیک به ده بیان هه زار هاوولاتی کوردستانه که م .. به ده سته نه وه کانی ئەعرابی بیابانه کان به درپندانه ترین شیوه و به نامرۆفانه کۆکۆژو زینده چال کرابن .. ئیدی چۆن هه موو کاتیک دیمه نی (عه گال و دشداشه) و عه ره ب خوی نه که نه سوپی برینه وه ؟!

منیک به فیتی که مالیسته تۆرانییه کان هه موو ده میک و ئیستا تاش به زویانی دپکاو ی (تورکمان) ه سه رلیشیواوه کان گالته به بوونم بکری و هه ولی دزینی شاریکم بدری .. چۆن بتوانم ئەو (قارداش) انه به برا بزایم و له گه لیاندا بژیم.

منی کوردی راگو یزراو سه روما ل تیاجووی که رکوک، کاتی ده گه ریپه وه شاره که م و له سه ر خاکی ئەو باپیره یه م که عه ره ب و تورک و فارس بوونیان نه بووه .. ئەو هه بووه مالیک ده که م تیای بژیم، به غه ریپ و خاکدزم ناوزه ده که ن، ئەوان چه ند ده یه یه که له حوشتره کانیان دابه زین و ده واره شه ره کانیان له بیابان جیهیشت و هاتنه که رکوکی شاری کوردان و ئیستا شی پیوه کلتووری بیابانیان وه لا نه ناوه .. له کوشتن و دزین و کاری (ده عاره) .. تورکمانه کان غه ریپ نین که بنه ماله یه کیان نییه ره گیان نه گه ریپه وه سه ر کوردی زویان و کلتوریکی شکاو دروست کراویان هه یه و نه ک خاوه نی خاک نین .. به لگو خاوه نی خۆیان و عه قل و ئاکارو سیاسه تی خۆشیان نین، که چی بیشرم .. زۆر بیشرم دینه سه ر شاشه ی ته له فزیۆنه کان و جوړه ها دروشمی شه پانگیزانه و قیزه ونانه به کوردی شوپرش و خاکه که ی ده لین، که چی به سه دانیان شه هامت و که رامه تی یه ک لای خوینگه رمی نه ته وه ی کوردیان نییه و هه موو خۆیان فرۆشتوو به نه وه ی (تۆرانییه کان) و گه نده لترین سیاسه تی روژه لاتی ناوه راست ده هیئنه که رکوکه وه تاگره ویک به نه وه .. که خه ونی سولتانه روپره شه کانی عوسمانی و که مالیسته چاوشو پره کانی میژوووه.

هه موو ئەو نه ته وانیه له چوارده وری کوردا ده ژین و له سه ره وه ت و سامانی خاکی کوردانیان خواردوووه له شاره کانیان ژیان ده گوزه ریئن، قه رزاری لیبورندن که له کوردی داوا بکه ن.

ئاشتبوونه ته وه و لیخۆشبوون له عه ره ب، مه رجه که ی داوای لیبووردنی نیوده وه له تی و تائه به د سه رشو پری له ئاست وشه ی (کورد) و (کوردستان) ده بیت .. چونکه ئەوه تا له وی .. له دلی بیابانه سۆزانییه کانی عه ره ب ئیسک و پروسکی ده بیان هه زار رۆله ی نه ته وه ی کورد بیناز که وتوووه برا چاوپره شه نامرۆفه کانیان ته نها به تاوانی کوردبوون به و ده رده بیان بردن.